

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

VIESTINTÄVIRASTON TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2009

Sisällys

1 VIESTINTÄVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Johdon katsaus	4
1.2 Vaikuttavuus	6
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus	6
Kuluttajat ja kansalaiset	6
<i>Laadukkaat ja kohtuuhintaiset viestintäpalvelut kaikille kansalaisille</i>	<i>6</i>
<i>Nopeat ja toimivat viestintäyhteydet ja -palvelut kansalaisille</i>	<i>6</i>
<i>Monipuolisen median turvaaminen kaikille kansalaisille</i>	<i>7</i>
<i>Kansalaisten tietoturva- ja tietosuojatietoisuuden lisääminen sekä viestinnän luottamuksellisuuden varmistaminen</i>	<i>8</i>
<i>Kansalaisille on tarjolla häiriöttömästi toimivia ja vaatimustenmukaisia radio- ja telepäätelaitteita</i>	<i>8</i>
<i>Viestintäviraston palvelujen kehittäminen</i>	<i>8</i>
Elinkeinoelämän kilpailukyky	8
<i>Markkinoiden toimivuuden varmistaminen</i>	<i>8</i>
<i>Taajuuksien tehokas jakaminen</i>	<i>9</i>
<i>Viestintäviraston sähköisten palvelujen kehittäminen</i>	<i>10</i>
Yhteiskunnan toimivuus	11
<i>Viestintäverkkojen ja -palvelujen teknisen laadun ja toimivuuden edistäminen</i>	<i>11</i>
<i>Radioverkkojen häiriöttömyyden varmistaminen</i>	<i>11</i>
<i>Viestintäverkkojen ja tietoyhteiskunnan palvelujen turvallisuus</i>	<i>12</i>
<i>Tietoturvallisuusjärjestelmien kansainvälisen hyväksyttävyyden tukeminen</i>	<i>12</i>
<i>Huoltovarmuuskriittisten toimijoiden toimintaedellytysten kehittäminen ja erityissuojattavien kohteiden turvaaminen</i>	<i>12</i>
<i>Postipalvelujen toimivuuden varmistaminen</i>	<i>13</i>
<i>Yleisradion rahoituksen turvaaminen</i>	<i>13</i>
Ympäristö	13
Kansainvälinen yhteistyö	14
<i>Maailmanlaajuinen yhteistyö</i>	<i>14</i>
<i>Eurooppalainen yhteistyö</i>	<i>14</i>
Sidosryhmäyhteistyö	15
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	16
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus	16
1.3.2 Toiminnan tuottavuus	17
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	18
<i>Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat</i>	<i>19</i>
<i>Erytyslakien perusteella määrättävät maksut</i>	<i>20</i>
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	21
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	21
<i>Viestintäviraston suoritteet</i>	<i>21</i>
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	24
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	26
<i>Henkilöstövoimavarojen tunnusluvut</i>	<i>26</i>

1.6 Tilinpäätösanalyysi	28
1.6.1 Rahoituksen rakenne	28
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	28
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	29
1.6.4 Tase	29
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	30
1.8 Arviointien tulokset	31
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	31
Liite 1: Kustannusvastaavuuslaskelmat tulosalueittain / maksullinen toiminta ja veronluonteinen toiminta	32
Liite 2: Maksullisen toiminnan tuottojen vuosittainen kehitys ja erittely maksulajeittain sekä viraston kokonaiskustannusten vuosittainen kehitys	33
Liite 3: Veronluonteisten maksujen maksukohtaiset kustannusvastaavuuslaskelmat	34
2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	35
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	37
4. TASE	38
5. LIITETIEDOT	40
6. ALLEKIRJOITUS	49

1 VIESTINTÄVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

Viestintäviraston toimintaan vuonna 2009 vaikutti merkittävimmin valtioneuvoston periaatepäättöksen mukaiset toimenpiteet laajakaistaisten viestintäyhteyksien saatavuuden edistämisestä Suomessa, viraston toimeenpantavaksi määrätty taajuushuutokauppa ja poliittiset linjaukset julkisen palvelun tv- ja radiotoiminnan rahoittamisesta tulevaisuudessa.

Viestintävirasto nimesi päätöksillään 26 teleyritystä yleispalveluyrityksiksi, joiden on tarjottava 330 kunnan tai kunnan osan alueella vähimmäisnopeudeltaan yhden megabitin kohtuuhintaisia internetyhteyksiä käyttäjän vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa. Viestintäpoliittisten linjausten mukaan vuoden 2015 mennessä kaikkialle maahan pitäisi rakentaa 100 Mbit/s:n runkoyhteydet vähintään kahden kilometrin päähän vakituisista asunnoista tai toimipaikoista. Viraston hallinnoitavaksi tulevat haja-asutusalueiden laajakaistatukien hakemukset, tukien maksaminen sekä tukien käytön valvonta. Laki tuli voimaan 1.1.2010. Vuonna 2009 virasto ohjeisti maakuntien liittoja laajakaistahankkeiden valmistelussa ja kilpailuttamisessa sekä suunnitteli tukiprosessin käytännön toteutusta. Liikenne- ja viestintäministeriö nimesi myös kymmenen pilottihankeita, joita maakuntien liitot kilpailuttivat vuoden 2009 aikana.

Suomen ensimmäinen taajuushuutokauppa päättyi marraskuun lopussa. Virasto järjesti 2,6 GHz:n taajuushuutokaupan, jossa myytiin 15 toimilupaa kahdeksikymmeneksi vuodeksi. Huutokaupan loppusummaksi tuli noin 3,8 miljoonaa euroa. Taajuuksia voittivat Elisa Oyj, TeliaSonera Finland Oyj, DNA Oy ja Pirkanmaan Verkko Oy.

Kansanedustaja Mika Lintilän johtama parlamentaarinen työryhmä esitti viime huhtikuussa, että nykyinen televisiomaksu korvattaisiin julkisen palvelun mediamaksulla, joka kerättäisiin automaattisesti kaikilta asuntokunnilta ja tietyn kokoisilta yrityksiltä. Maksun perisi Viestintävirasto ja uusi rahoitusjärjestelmä otettaisiin käyttöön vuonna 2011. Hallituksen liikenne- ja viestintäpoliittinen ministerityöryhmä keskusteli yleisradiomaksusta viime kesäkuussa ja katsoi, että yleisradiomaksun käyttöönottoa koskevan hallituksen esityksen valmistelu aloitetaan ministeriössä parlamentaarisen työryhmän työn perusteella. Maksu otettaisiin käyttöön vuoden 2012 alusta.

Laajakaistaliittymien määrä saavutti viraston keräämien tietojen mukaan vuoden lopussa kahden ja puolen miljoonan rajan. Suurin osa kasvusta johtui mobiililaajakaistaliittymien kasvusta. Matkaviestinliittymiä oli puolestaan vuoden lopussa 7,7 miljoonaa. Elisa nousi liittymämääriltään markkinoiden suurimmaksi operaattoriksi. Viestintäviraston aloitteesta teleyritykset päättivät tekstiviestien yhdysliikennemaksujen alentamisesta vuosien 2010–2011 aikana. Hinnat alenevat noin kolmanneksen joulukuuhun 2011 mennessä. Virasto edellytti myös Itella Oyj:ltä postin yleispalvelutuotteiden hinnanmuutoksia. Yleispalvelutuotteiden hintoihin ei lain mukaan saa sisällyttää kustannuksia, jotka eivät aiheudu niiden tuottamisesta. Viraston arvion mukaan yleispalvelutuotteille vyörytetyistä kustannuksista yli 25 prosenttia aiheutuu muiden tuotteiden tuottamisesta.

Viestintäverkkojen ja -palvelujen toimivuuden merkitys kansalaisille ja koko yhteiskunnalle korostuu koko ajan. Viestintävirasto tarkensi määräyksillään ja suosituksillaan teleyritysten velvoitteita viestintäverkkojen ja -palvelujen toimivuuden turvaamiseksi sekä vika- ja häiriötilanteiden hallitsemiseksi. Näin edistettiin viestintäverkkojen ja -palvelujen toimivuutta sekä pienennettiin vika- ja häiriötilanteista loppukäyttäjille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

Tietoja varastavien haittaohjelmien hyödyntäminen suomalaisia sähköisten asiointipalveluiden käyttäjiä vastaan yleistyi. Viestintäviraston CERT-FI:n tietoturvakatsauksen mukaan haittaohjelmat ovat välittäneet käyttäjien tietoja sivullisille noin parissa tuhannessa tapauksessa. Yleensä ottaen suomalaiset viestintäverkot ovat kuitenkin maailman turvallisimpien joukossa. Viestintäviraston johdolla korjattiin merkittävien ohjelmistokomponenttien tietoturvaa vaarantavia haavoittuvuuksia. Pitkällisen koordinoitujen huipentumana useat ohjelmistovalmistajat ympäri maailmaa julkaisivat korjauspäivityksiä XML-ohjelmistokirjastoihin ja TCP-tietoliikenneprotokollan palvelintoteutuksiin. Vuoden 2010 alussa Viestintävirastoon perustetun

uuden kansallisen tietoturvaviranomaisen eli NCSA-FI:n valmistelutoimet aloitettiin hyvissä ajoin.

Viestintävirasto saavutti vuoden 2009 aikana keskeiset tulostavoitteensa lukuun ottamatta televerkkojen vikatilanteiden määrää ja tukkumarkkinoiden valitusten käsittelyaikatavoitetta sekä tv-maksun maksajien määrää. Tavoitteena oli saada viraston aktiivisilla toimenpiteillä 72 000 uutta maksajaa, mutta toteutuma oli 68 500. Vuoden 2009 aikana tv-maksun maksajien määrä aleni noin 15 000 ilmoituksella. Vuoden lopussa voimassa olevia tv-ilmoituksia oli noin 1,9 miljoonaa.

Vuonna 2009 Viestintäviraston työn tuottavuus kasvoi 2 % ja kokonaistuottavuus 0,3 %. Kokonaistuottavuuden kehitys oli tavoitteeksi asetettua heikompaa, mikä selittyy mm. tv-maksun maksajien määrän vähenemisellä. Henkilöstön tyytyväisyys pysyi edellisvuosien hyvällä tasolla. Asiakaskyselyjen tulosten mukaan tyytyväisyys Viestintäviraston toimintaan parani edelliseen vuoteen verrattuna.

1.2 VAIKUTTAUVUUS

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Kuluttajat ja kansalaiset

Laadukkaat ja kohtuuhintaiset viestintäpalvelut kaikille kansalaisille

Viestintäpalvelujen valvonnan painopiste oli vuonna 2009 laajakaistayleispalvelun markkina-analyysin ja nimeämispäätösten valmistelussa, postipalvelulain mukaisen yleispalvelun hinnoittelun valvonnassa, teleyritysten laajakaistasopimusehtojen lainmukaisuuden selvittämisessä ja teleyritysten asiakaspalvelun toimivuuden seurannassa.

Viestintävirasto valmisteli vuoden aikana yleispalvelulaajakaistaliittymää koskevat tekniset määritelmät, laajakaistayleispalvelua koskevan markkina-analyysin sekä päätökset, joissa 26 teleyritystä nimettiin yleispalveluyrityksiksi yhden megabitin laajakaistaliittymien tarjontaan. Lisäksi Digita Oy nimettiin yleispalvelun tarjonnan verkkoyritykseksi. Virasto teki päätökset joulukuussa ja ne tulevat voimaan 1.7.2010. Puhelinpalvelun yleispalveluanalyysi päivitettiin niillä alueilla, joilla TeliaSonera oli ilmoittanut purkavansa lankaverkkoa. Analyysin perusteella TeliaSoneralle annettiin alkuvuodesta uusi yleispalvelupäätös. Lisäksi vuoden aikana laadittiin puhelinpalvelun yleispalvelutuotteiden kuluttajahinnoittelun kohtuullisuuden arviointia koskevat periaatteet.

Itella Oyj:n yleispalvelutuotteiden hinnoittelu tutkittiin, arvioitiin ja siitä annettiin lokakuussa päätös, jossa Itellan hinnoittelu todettiin postipalvelulain vastaiseksi. Itella valitti päätöksestä, ja asian käsittely jatkui loppuvuonna Helsingin hallinto-oikeudessa. Lisäksi Itellan kanssa käytiin läpi kesällä valmistuneen asiamiespostitutkimuksen tulokset ja tutkimuksen edellyttämät kehittämistoimet. Postipalvelun yleispalvelun toteutumisesta kerättiin valvontatiedot, jotka eivät antaneet aihetta erilliselle ohjeistukselle. Kirjeiden kulkunopeudesta kerättiin neljännesvuosittainen tieto alueittain ja koko maan tasolla. Posti- ja pienkuljetustoiminnan tilasto julkaistiin lokakuussa. Lisäksi Viestintävirasto osallistui postipalvelulainsäädännön uudistamistyöhön liikenne- ja viestintäministeriön lainsäädäntötyöryhmän johtoryhmässä ja työvaliokunnassa sekä kansainvälisessä yhteistyössä.

Viestintävirasto analysoi suurimpien teleyritysten laajakaistapalvelujen sopimusehdot ja toimitti analyysin tulokset ja ehtoja koskevat alustavat kannanotot lausunnonle teleyrityksiin. Päätökset ehtojen lainmukaisuudesta annetaan alkuvuodesta 2010. Myös teleyritysten kytkyliittymiä koskevien ehtojen lainmukaisuuden selvittäminen aloitettiin.

Viestintävirasto keräsi ja julkaisi teleyritysten asiakaspalvelun laatutiedot neljä kertaa vuonna 2009. Teleyritysten palvelun laadusta kerättävät ja julkaistavaksi veloitettavat tiedot määriteltiin osana määräyksen 58 uudistusta, joka tuli voimaan vuoden 2010 alusta. Teleyrityksille annettiin myös uudet päätökset tietojen julkaisemisvelvollisuudesta. Päätökset tulivat voimaan vuoden 2010 alusta. Lisäksi suurimpien teleyritysten asiakaspalvelun vastausaikoja koskevat mittausjärjestelyt ja laskentamallit tarkastettiin.

Nopeat ja toimivat viestintäyhteydet ja -palvelut kansalaisille

Valtioneuvoston joulukuussa 2008 tekemän periaatepäätöksen mukainen laajakaistayhteyksien edistäminen toi Viestintävirastolle uusia tehtäviä, sillä Viestintävirasto jakaa haja-asutusalueiden laajakaistahankkeille myönnettyt valtiontuet ja valvoo niiden käyttöä. Uudet tehtävät käynnistyivät heti vuoden 2009 alussa, vaikka laajakaistahankkeille myönnettävää valtion tukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vasta vuoden 2010 alussa.

Viestintävirasto antoi vuoden aikana maakuntien liitoille ohjeet laajakaistarakentamishankkeiden rakentamista koskevien hankesuunnitelmien laatimisesta. Ohjeita päivitettiin vuoden kuluessa laajakaistatukea koskevan lainsäädäntötyön edetessä. Virasto myös määritteli hallituksen

periaatepäätöksen linjausten mukaisesti alustavat alueet, joille on oikeus saada tukea laajakais-tarakentamiseen. Vuoden loppupuolella Viestintävirasto arvioi maakuntien hankeohjelmat, joihin sisältyi yhteensä noin 800 verkkohanketta. Viestintäviraston alustavan yhteenvedon perusteella hankkeiden yhteenlasketut arvioidut kokonaiskustannukset ovat hieman alle 0,5 mrd. euroa. Runko- ja tilaajayhteysverkkoa on suunniteltu rakennettavaksi yhteensä noin 40 000 kilometriä ja suunniteltu verkko kattaa hieman alle 130 000 mahdollista haja-asutusalueen tilaajaa. Viestintävirasto antaa alkuvuodesta 2010 valtioneuvostolle lausunnon ja yhteenvedon maakuntien liittojen hankeohjelmista.

Valtioneuvosto päätti heikon taloudellisen tilanteen vuoksi aikaistaa laajakaistahankkeita siten, että maakuntien ns. pilottihankkeita voitaisiin toteuttaa mahdollisimman nopeasti. Pilottihankkeiden toteuttamisesta annettiin erillinen valtioneuvoston asetus. Pilottihankkeista aiheutui Viestintävirastolle merkittävästi lisätyötä. Vuoden aikana valmisteltiin mm. pilottihankkeiden kilpailutusohje maakunnille, tukihakemuslomakkeen ensimmäinen versio sekä tehtiin markkina-analyysi kaikista kymmenestä suunnitellusta pilottihankkeesta. Markkina-analyysit vaadittiin Euroopan komissiolle tehtyä pilottihankkeiden valtioneuvoston ilmoittamista varten. Virasto myös avusti liikenne- ja viestintäministeriötä pilottihankkeiden valtioneuvoston ilmoittamisessa komissiolle.

Ensimmäinen pilottihanketta koskeva valtioneuvoston tukihakemus tuli vireille loppuvuodesta. Ensimmäisiä laajakaistarakentamisen valtion tukia Viestintävirasto voinee maksaa aikaisintaan vuoden 2010 loppupuolella.

Yksityishenkilöiden osuutta fi-verkkotunnusten haltijoina pyrittiin lisäämään laajalla markkinointikampanjalla sekä sähköisellä tiedottamisella. Yksityishenkilöt rekisteröivät vuoden aikana 7 745 uutta fi-verkkotunnusta.

Monipuolisen median turvaaminen kaikille kansalaisille

Mediamarkkinoiden valvonnassa keskityttiin televisio- ja radiotoiminnasta annetun lainsäädännön ja toimilupaehtojen toteutumisen valvontaan sekä valvontaa tukevan tiedon tuottamiseen.

Kaupallisten radiokanavien ohjelmasisällöstä tehdyn tutkimuksen tulokset analysoitiin lainsäädännön ja toimilupaehtojen noudattamisen näkökulmasta. Tulosten perusteella radiokanaviilta pyydettiin tarvittavat selvitykset, jotka saatiin loppuvuodesta. Päätökset annettiin tammikuussa 2010. Lisäksi tutkimuksen tulosten perusteella kaikille radiotoimijoille annettiin yleinen ohjeistus mainonnan erottamisesta ja sponsoritunnisteiden käytöstä.

Lapsille haitallisia mediasisältöjä koskeva tutkimus julkaistiin joulukuussa. Tutkimuksen perusteella televisiotoimijoille annettiin ohjeistus lapsille haitallisten ohjelmien merkitsemisestä ja lähetyskäytännöistä tiedottamisesta vanhemmille. Lisäksi Viestintävirasto kävi läpi tiedot kaikkien televisiokanavien eurooppalaisen ja riippumattomien tuottajien tuottamien ohjelmien määristä ja antoi kolme ratkaisua televisio-ohjelmistojen eurooppalaisuus- ja riippumattomien tuottajien ohjelmaosuuksia koskevien säännösten rikkomisesta.

Mediamainonnan määrää televisiossa, radiossa ja internetissä sekä tv-talouksien laitepenetraatiota seurattiin neljännesvuosittain saatavien markkinatutkimustietojen avulla. Tulokset julkaisiin myös Viestintäviraston markkinakatsauksissa. Lausunto Yleisradion antamasta julkista palvelua koskevasta kertomuksesta annettiin valtioneuvostolle.

Tv-lähetysten laatua ja HDTV-lähetysten käyttöönottoa kehitettiin viestintäpalvelujen laatua koskevan määräyksen 58 ja suosituksen MPS 58 laatimisen yhteydessä. Määräyksen ja suosituksen televisiopalvelua koskevat osat laadittiin yhteistyössä alan asiantuntijoiden kanssa Viestintäviraston vetämässä työryhmässä.

Televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain uudistamiseen osallistuttiin sekä liikenne- ja viestintäministeriön työryhmässä että valmistelemalla kirjallisia kannanottoja ministeriölle ja eduskunnalle. Uusi laki astuu voimaan alkuvuodesta 2010.

Kansalaisten tietoturva- ja tietosuojatietoisuuden lisääminen sekä viestinnän luottamuksellisuuden varmistaminen

Viestintäviraston johdolla toteutettavaa kansallista Tietoturvapäivää vietettiin 10.2.2009. Kampanjoinnin kohderyhmänä olivat koululaiset, opettajat ja vanhemmat sekä pk-yritykset. Lisäksi Tietoturvapäivähanke julkaisi pitkin vuotta muun muassa verkkosivustoillaan uusia ja päivitettyjä ohje- ja viestintämateriaaleja turvallisesta internetin käytöstä.

Viestintävirasto julkaisi sivuillaan (www.ficora.fi/viestinsuojaus) ohjeet luottamuksellisen sähköisen viestinnän suojaamisesta. Ohje liittyi Ruotsissa säädettyyn lakiin, joka sallii maan signaalitiedustelun tarkkailla valtion rajat ylittävää tietoliikennettä. Teleyrityksiä muistutettiin velvollisuudesta huolehtia viestintäpalveluiden tietoturvasta sekä tähän liittyvästä tiedottamisvelvollisuudesta.

Kansalaisille on tarjolla häiriöttömästi toimivia ja vaatimustenmukaisia radio- ja telepäätelaitteita

Radio- ja telepäätelaitteiden vaatimustenmukaisuutta valvottiin tekemällä laitetarkastuksia vähittäismyyntiliikkeissä ja mittauttamalla markkinoilla olevia laitteita. Puutteellisiksi havaittujen laitteiden korjaavat toimenpiteet aloitettiin viiden työpäivän sisällä havainnoista. Kuluttajia sekä laitevalmistajia, maahantuoja ja myyjiä opastettiin vaatimustenmukaisuuteen liittyvissä asioissa asiakasneuvonnan lisäksi vieraillemalla messuilla sekä tuottamalla painettua ja sähköistä tiedotemateriaalia. Erityistä huomiota kiinnitettiin sähköiseen kaupankäyntiin toteuttamalla internetkaupoille kohdennettu tiedotuskampanja.

Viestintäviraston palvelujen kehittäminen

Viestintävirastossa toteutettiin sähköisten asiointipalvelujen yhteinen palvelualusta, joka mahdollistaa asiakkaiden sähköisen tunnistautumisen ja verkkomaksamisen. Palvelualusta toimii perustana tulevien sähköisten palvelujen toteuttamiselle. Palvelualustaan kuuluu myös asiakkaiden asiointitili, joka mahdollistaa asteittain omien asiointitapahtumien seuraamisen ja päätösten sähköisen saamisen.

Elinkeinoelämän kilpailukyky

Markkinoiden toimivuuden varmistaminen

Markkinoiden toimivuutta pyrittiin edistämään jatkamalla huomattavan markkinavoiman (HMV) päätösten päivittämistä, valvomalla asetettuja HMV-velvoitteita sekä kehittämällä velvoitteiden valvontamallia. Myös ajantasaisen markkinatiedon tuottamista kehitettiin.

Huhtikuussa annettiin 32 HMV-päätöstä tilaajayhteysmarkkinalla ja toukokuussa 32 HMV-päätöstä laajakaistatukkuotteiden markkinalla. Marraskuussa annettiin lisäksi 31 HMV-päätöstä kiinteiden yhteyksien vähimmäistarjonnan loppukäyttäjämargkinalla sekä 31 HMV-päätöstä kiinteiden yhteyksien paikallisosien tukkumarkkinalla. Lisäksi SMS-terminointimarkkinan analysointia jatkettiin. Viestintävirasto antoi kesäkuussa SMS-terminointihintojen alentamista koskevan kannanoton. Operaattorit pääsivät kannanoton mukaiseen neuvottelutulokseen hintojen alentamisesta loka-kuussa.

Keväällä annettujen uusien tilaajayhteyksiä ja laajakaistatukkuotteita koskevien HMV-päätösten perusteella laadittiin ja julkaistiin uudet arviointiperiaatteet tilaajayhteyksien hinnoittelusta sekä laajakaistatukku-markkinoiden syrjimättömyyden arvioinnista. Uusien HMV-päätösten noudattamista myös valvottiin tehostetusti. Kaikkia valvottavia yrityksiä huomautettiin kuituhinnastojen julkaisuvelvoitteesta. Lisäksi neljälle yritykselle lähetettiin huomautuskirje

sekä 31 yritykselle kirje tilaaja- ja laajakaistayhteystukkutuotteiden toimitusaikojen pituudesta. Tilaajayhteyksien hinnoista julkaistiin kaksi vertailua.

Mobiiliterminointihintojen valvontaa jatkettiin aktiivisesti. Huhtikuussa julkaistiin Viestintäviraston kannanotto yritysten uusista terminointihinnoista ja kesäkuussa päivitetty mobiiliterminointin arviointiperiaatteet. Päivitetyt kiinteän verkon yhdysliikenteen arviointiperiaatteet julkaistiin elokuussa.

Matkaviestinyrityksiltä kerättiin kaikki verkkovierailuasetuksen edellyttämät tiedot sekä toimitettiin ne edelleen Euroopan komissiolle. Lokakuussa komissiolle lähetettiin vastaukset kyselyyn, joka koski asetuksen säännösten toteutumista ja asetusmuutokseen valmistautumista. Lisäksi uuden verkkovierailuasetuksen muutoksista tiedotettiin kuluttajille ja asetuksen edellyttämien muutosten täytäntöönpanoa valvottiin aktiivisesti. Kuluttajia varten laadittiin viraston internetsivustolle ohjeet verkkovierailusta EU:n alueella. Kaikille valvottaville lähetettiin maaliskuussa valvontakirjeet verkkovierailutietojen oikeellisuudesta sekä kysely datasiirron tukkuhinnoittelusta.

Kaikkien tukku tuotteiden, joille on HVM-päätöksissä asetettu kustannussuuntautuneen hinnoittelun velvoite, sallitut pääoman tuotto prosentit päivitettiin ja uudet tuotto prosentit julkaistiin kesäkuussa. Myös HVM-velvoitteiden valvontamallia kehitettiin uudistamalla vuosittain toimitettavien tietojen keruu ja analysointi. Palautteita hinnoittelulaskelmien, kustannuslaskentajärjestelmien, eriyttämislaskelmien sekä niiden tarkastuskertomusten toimittamisesta ja laadusta lähetettiin yhteensä 28 yritykselle.

Kertomus teleyritysten kustannuslaskentajärjestelmien noudattamisesta vuonna 2008 toimitettiin liikenne- ja viestintäministeriölle tammikuussa. Vastaava kertomus vuoden 2009 tilanteesta toimitettiin ministeriölle tammikuussa 2010. Sekä kiinteän verkon yhdysliikenteestä että numeron siirrettävyydestä perityistä maksuista julkaistiin kaksi hintavertailua. Antennipaikkojen vuokrausta koskevan valvonnan kehittämiseksi teetettiin asiantuntijaselvitys. Lisäksi teletointailmoitusohje päivitettiin ja julkaistiin lokakuussa.

Markkinatiedon keruuta kehitettiin ja neljä markkinakatsausta julkaistiin suunnitellusti. Koko vuotta 2008 koskenut vuosikatsaus julkaistiin huhtikuussa, kansainvälisiä viestintämarkkinoita käsitellyt markkinakatsaus kesäkuussa, investointimittariston ja vuoden 2009 ensimmäisen puoliskon markkinatiedot sisältänyt katsaus syyskuussa sekä Suomen telepalvelujen hintatasoa käsitellyt katsaus marraskuussa. Lisäksi julkaistiin useita erillisselvityksiä, kuten Telepalvelujen käyttötutkimus 2008, Matkapuhelujen kansainvälinen hintavertailututkimus ja Suomalaiset viestintäpalvelujen kuluttajina -tutkimus.

Vähittäishintaseurantatiedot päivitettiin Viestintäviraston kotisivuille neljä kertaa vuoden aikana. Lisäksi vähittäishintaseurantaa kehitettiin lisäämällä kotisivuille laajakaistaliittymien hintakehitystä kuvaavaa tietoa. Viestintäpalvelujen laatutiedoissa siirryttiin puolivuosiittaiseen tiedonkeruuseen. Yhteenveto asiakaspalvelujen vastausajoista ja muista laatutiedoista julkaistiin vuosikatsauksessa ja puolivuosiikatsauksessa. Kansainvälistä hintavertailutietoa tuotettiin ja julkasitiin matkapuhelujen kansainvälisessä hintavertailututkimuksessa ja kansainvälisiä viestintämarkkinoita käsitelleessä markkinakatsauksessa.

Taajuuksien tehokas jakaminen

Vuoden 2009 aikana Viestintävirasto järjesti Suomen ensimmäisen taajuushuutokaupan. Huutokaupassa myytiin 2,6 GHz:n taajuusalueelta 14 kappaletta 2x5 MHz:n FDD-taajuuskaistoja ja yksi 50 MHz:n TDD-taajuuskaista. Virasto osallistui huutokauppaa koskevan lain valmisteluun yhdessä ministeriön kanssa. Huutokauppaan ilmoittautumista ja huutokaupan tarkempia menettelysääntöjä koskeva määräys 60 annettiin syyskuussa 2009. Lisäksi Viestintävirasto valmisteli ja julkaisi huutokaupattaviin taajuuksiin liittyvät radiolupien malliehdot, jotka mahdollistavat taajuuksien käytön teknologianeutraalisti ja komission päätöksen mukaisesti. Huutokauppa toteutettiin sähköisen huutokauppaohjelmiston avulla ja kaikki taajuuskaistat huutokaupattiin yhtä aikaa. Huutokaupan lopputuloksena toimitettiin myönnettiin neljälle teleyritykselle: DNA

Oy:lle, Elisa Oyj:lle, TeliaSonera Finland Oyj:lle sekä Pirkanmaan Verkko Oy:lle, joka on uusi yritys markkinoilla. Huutokaupan tuotto oli 3,8 miljoonaa euroa.

Viestintäviraston radiotaajuusmääräys ja radiolaitteiden luvasta vapauttamista koskevat määräykset uusittiin toimintavuoden aikana. Uusitut määräykset antoivat mahdollisuuden tuoda uusia langattomia sovelluksia ja teknologioita kuluttajien ja elinkeinoelämän käyttöön. Langattomille laajakaistaisille datasiirtolaitteille on avattu uusia taajuuksia 5,8 GHz:n alueelta. Näiden sovellusten taajuuksien käyttö voitiin myös vapauttaa radioluvista eurooppalaisen harmonisointityön tulosten pohjalta. Laajakaistaisille datasiirtolaitteille esimerkiksi videokuvan siirtoon varattiin uusia taajuuksia myös 57–66 GHz:n alueelta. Näidenkin taajuuksien laitteet voitiin vapauttaa luvista eurooppalaisen harmonisointityön pohjalta.

Uusien teknologioiden, kuten erittäin laajakaistaisten laitteiden (UWB, Ultra Wide Band), käyttö tiedonsiirrossa sekä kotona että toimistoympäristössä voi laajentua entisestään. Käyttäjien lisäetuna ovat yhä monipuolisemmat ja kustannustehokkaammat laitteet. Viestintävirasto on osallistunut aktiivisesti eurooppalaiseen selvitystyöhön, jossa kartoitetaan viranomaisten jatkuvasti kasvavia nopean datasiirron tarpeita sekä näihin liittyviä uusien laajakaistaisten radioverkkojen taajuustarpeita. Viestintävirasto on kuullut valmistelutyössään suomalaisten viranomaisverkkojen käyttäjien näkemyksiä ja ehdotuksia, ja työ jatkuu edelleen.

Elinkeinoelämän kilpailukykyä parantavat tulevaisuudessa sekä 2600 MHz:n laajakaistaverkon päätelaitteiden että @450-verkon laajennuskaistan päätelaitteiden luvasta vapauttaminen. Suomen sitoutuminen EU:n komission uusimpiin taajuuspäätöksiin, kuten 3400 MHz:n, 2500 MHz:n, älykkään liikenteen ja lyhyen kantaman laitteiden taajuuksia koskevat päätökset, voivat tarjota yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Viestintävirasto teki myös taajuuksien saatavuutta ja riittävyttä koskevan vuoteen 2017 ulottuvan selvityksen, jonka valmistelussa virasto kuuli laajasti alan sidosryhmiä. Viestintävirasto on myös tutkinut kognitiivisen radion taajuuksien käyttöä.

Viestintävirasto tutki alan toimijoiden kanssa langattomien mikrofoniin taajuuksien käyttöä ja 800 MHz:n verkon käyttöönoton tuomien muutosten seurauksia. Erilaisten seuranta- ja paikannusjärjestelmien käytön tarpeet laajenevat. Viestintävirasto selvittää yhdessä alan toimijoiden ja käyttäjien, kuten metsästäjien, kanssa uusia vaihtoehtoja.

Viestintävirasto teki toimintavuonna merkittäviä matkaviestinverkkojen taajuuspäätöksiä. 1800 MHz:n taajuusalueen reservissä olleet taajuudet myönnettiin TeliaSoneralle, Elisalle ja DNAlle. Samalla mahdollistettiin ensimmäisenä Euroopassa kolmannen sukupolven matkaviestinteknologian jatkokehityksen, ns. LTE:n (Long Term Evolution) käyttöönotto tällä taajuusalueella. Tähän saakka taajuusaluetta on ollut mahdollista käyttää vain GSM- ja UMTS-teknologioille. Myös reservissä olleet 2 GHz:n taajuusalueen UMTS-taajuudet jaettiin tasan matkaviestinoperaattorien kesken. Lisätaajuudet mahdollistavat entistä kustannustehokkaamman matkaviestinverkkojen rakentamisen.

Kansalaisten alueellista tasavertaisuutta nopeiden tietoliikenneyhteyksien saatavuudessa parannettiin myöntämällä radiolupa lisätaajuuksiin 450 MHz:n matkaviestinverkolle. Lisätaajuudet mahdollistavat entistä peittävämmän verkon rakentamisen sekä 2 megabitin laajakaistayhteyksien tarjoamisen.

Viestintäviraston sähköisten palvelujen kehittäminen

Viestintävirastossa toteutettiin sähköisten asiointipalvelujen yhteinen palvelualusta, joka toimii perustana tulevien sähköisten palvelujen toteuttamiselle. Ensimmäisenä alustaan tukeutuvana palveluna on toteutettu harrastuskäyttöön tarkoitettujen radiopuhelimien lupien sähköinen hakeminen, päätösten saaminen ja irtisanominen. Palvelu otetaan tuotantokäyttöön vuoden 2010 aikana. Palvelu toimii yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille.

Fi-verkkotunnuksille määriteltyjen nimipalvelimien asetusten oikeellisuuden tarkistamiseksi otettiin käyttöön DNStest-palvelu, jossa asiakkaat voivat itse suorittaa testauksen ja saada vastaukset käyttöönsä välittömästi. Fi-verkkotunnuspalvelun täydellinen uusiminen aloitettiin vuoden lopulla tarjouskilpailun voittaneen toimittajan johdolla. Uudistettu verkkotunnuspalvelu tulee tarjoamaan käyttäjilleen mm. kattavan IPv6- ja DNSSEC-tuen.

Yhteiskunnan toimivuus

Viestintäverkkojen ja -palvelujen teknisen laadun ja toimivuuden edistäminen

Viestintäverkkojen ja -palvelujen vika- ja häiriötilanteiden hallintaa kehitettiin teleyrityksille annetulla uudella määräyksellä (määräys 57 vika- ja häiriötilanteiden hallinnasta), määräykseen liittyvällä soveltamissuosituksella ja teleyrityksille annetulla koulutuksella. Määräyksellä luotiin vika- ja häiriötilanteiden luokittelujärjestelmä, jolla vika- ja häiriötilanteet määritellään niiden asiakasvaikutusten mukaan. Luokittelujärjestelmällä ja tarkennetuilla velvoitteilla pienennetään vika- ja häiriötilanteista käyttäjille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia ja lyhennetään vika- ja häiriötilanteiden kestoa.

Viestintävirasto antoi teleyrityksille määräyksen viestintäverkkojen ja -palvelujen laadusta ja yleispalvelusta. Toimenpiteet hätäliikenteen varmistamista koskevan määräyksen uusimiseksi käynnistettiin. Määräyksellä pyritään ensisijaisesti turvaamaan hätäpuhelinien toimivuus harvaanasutuilla alueilla nykyistä paremmin.

Viestintäverkkojen ja -palvelujen varmistamista koskevan Viestintäviraston määräyksen noudattamista valvottiin aktiivisesti ja teleyrityksiin suoritettiin yli 20 tarkastuskäyntiä. Lisäksi teleyritysten kanssa järjestettiin useita kahdenvälisiä koulutus-/keskustelutilaisuuksia määräyksen velvoitteiden käytännön toteutuksesta.

Fi-päätteisten internetin osoitteiden toimivuuden kannalta kriittistä, viidestä nimipalvelimesta koostuvaa fi-juurinimipalvelua vahvistettiin vuoden aikana ottamalla käyttöön kuudes nimipalvelin (F.fi) sekä kilpailuttamalla C.fi-nimipalvelimen korvaava palvelu. Fi-verkkotunnusten luotettavuuden parantamiseksi käynnistettiin projekti nimipalvelinten tietoturvaprotokollan (DNSSEC) käyttöönottamiseksi.

Nimipalvelimista koostuvan fi-juurinimipalvelun ja fi-verkkotunnusten hakemiseen ja hallinnointiin käytettävän fi-verkkotunnuspalvelun käytettävyydet säilyivät erittäin korkealla tasolla. Fi-juurinimipalvelun käytettävyys oli 100 % ja fi-verkkotunnuspalvelun 99,94 %.

Radioverkkojen häiriöttömyyden varmistaminen

Viestintävirasto selvitti kaikki viraston tietoon tulleet radiohäiriötapaukset. Radioliikenteen valvontaa ja häiriöselvityksiä tehtiin aktiivisessa yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Radiohäiriötapausten määrä nousi jonkin verran edellisvuodesta. Erilaiset sähkölaitteet olivat suuri radioliikenteen häiriöiden aiheuttaja. Muutamia merenkulun ja ilmailun hätäkanavien häiriöitä esiintyi, mutta ne poistuivat useimmiten häiritsevän laitteen käyttäjän itsensä huomattua vikatilanteen. Digi-tv:n näkyvyysongelmista aiheutuvia valituksia tuli virastoon edelleen jonkin verran. Tyypillisiä syitä näihin olivat ongelmat antennivahvistimissa ja väärin tehty kanavahaku. Ulkoisena häiriönä sähkörautatien virroittimen kipinäointi oli tavanomaisin ongelma digi-tv:n vastaanotossa.

Jo vuoden 2008 keväällä tehdyt kaapelijakelun taajuusmuutokset radiopuhelinkaistoille aiheuttivat edelleen yhteydenottoja verkko-operaattoreilta ja urakoitsijoilta, joskin monissa kaupungeissa jakelutaajuuksia on jo muutettu pois vilkkaimmilta radiopuhelinkaistoilta. Toimintavuonna riitti edelleen runsaasti viime toimilupakierroksella toimiluvan saaneiden uusien radioasemien tarkastuksia ja muutostarkastuksia.

Viestintävirasto sopii naapurimaiden kanssa taajuuksien käytöstä erityisesti raja-alueilla. Matkaviestintötoiminnassa on tärkeää luoda teleyrityksille toimintaedellytykset, joilla asiakkaille mahdollistetaan matkaviestinverkkojen palvelujen saatavuus koko maassa. Toimintavuonna saatiin valmiiksi pitkiä neuvotteluja Venäjän kanssa vaatinut taajuuksien käyttöä raja-alueilla säätelevä käyttösopimus 2,5 GHz:n taajuusalueelta. Lisäksi jatkettiin neuvotteluja Norjan ja Ruotsin kanssa kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen käyttöönoton raja-alueilla mahdollistavien 900 MHz:n ja 1800 MHz:n koordinoimisopimusten päivittämisestä.

Viestintäverkkojen ja tietoyhteiskunnan palvelujen turvallisuus

CERT-FI oli tavoitettavissa vuorokauden ympäri vuoden jokaisena päivänä tietoturvaloukkausten sekä viestintäverkkojen vakavista vika- ja häiriötilanteista raportoimiseksi. Yhteyspiste on tarkoitettu teleyritysten sekä huoltovarmuskriittisten yritysten käyttöön.

CERT-FI:n ylläpitämässä tietoturvallisuuden tilannekuvapalvelussa julkaistiin 100 Tietoturva nyt! -artikkeliä, 133 artikkeliä erilaisista ohjelmistohaavoittuvuuksista sekä yhteenvetoraportit neljännesvuosittain. Yhteensä tilannekuvatiedotteita tai niiden päivityksiä julkaistiin 375. Teleyritykset raportoivat Viestintävirastolle viidestä vakavasta viestintäverkkoviasta ja noin sadasta pienemmästä häiriöstä verkkojen toiminnassa.

CERT-FI käynnisti toimintamallin, jossa Viestintävirasto lähestyy niitä organisaatioita, jotka ovat joutuneet toistuvasti tietoturvaloukkausten uhreiksi. Alkuvaiheessa keskitytään haittaohjelmataartuntojen vaivaamiin verkkoihin. Palvelu on otettu hyvin vastaan ja on osaltaan auttanut pitämään suomalaiset tietoverkot yhtenä maailman puhtaimmista.

Tietoturvallisuusjärjestelmien kansainvälisen hyväksyttävyyden tukeminen

Suomeen perustetun uuden kansallisen tietoturvaloukkausten NCSA-FI:n sijoituspaikaksi valittiin Viestintävirasto. Yksi NCSA-FI:n tehtävistä on suorittaa kansainvälisten turvallisuusvaatimusten mukaisia tietojärjestelmätarkastuksia. NCSA-FI toimii ulkoministeriön ohjauksessa määrätyn turvallisuusviranomaisen roolissa.

Huoltovarmuskriittisten toimijoiden toimintaedellytysten kehittäminen ja erityis-suojattavien kohteiden turvaaminen

Viestintävirasto käynnisti viestintäverkkojen ja -palvelujen toimivuuden tilannekuvaprojektin, jossa kartoitetaan sekä toimijoiden mahdollisuutta tilannekuvan tuottamiseen että eri kohderyhmien tarpeita tilannekuvalle. Keskeisenä tilannekuvan kohderyhmänä ja mahdollisesti myös tuottajana ovat huoltovarmuskriittiset toimijat, joiden toimintaedellytykset ovat koko ajan riippuvaisempia tietoliikenneverkoista ja -palveluista.

Viestintävirasto osallistui aktiivisesti yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta välttämättömien tieto- ja viestintäjärjestelmien käytettävyyden kehittämistä pohtineen työryhmän toimintaan.

Eriyissuojattavien kohteiden turvaamiseksi Viestintävirasto teki tarkastuskäynnin noin 25 yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittiseen laitetilään.

Viestintävirasto osallistui keskeisenä toimijana sisäisen turvallisuuden ohjelman toisen vaiheen tuotoksiin kuuluvan kansallisen tietoturvaluokituksen (KATAKRI) asiantuntijavalmisteluun. Kriteeristö julkaistiin 20.11.2009.

CERT-FI:n huoltovarmuskriittisille yrityksille kohdistaman tilannekuvapalvelun käyttäjille tuotettiin yhteensä 225 tiedotetta.

Postipalvelujen toimivuuden varmistaminen

Viestintävirasto varmistaa Itella Oyj:n ohjeistuksella ja valvonnalla postinkulun häiriöttömyyden ja jakeluverkon kattavuuden. Tiedot jakeluverkosta on kerätty osana vuosittaista valvontatietojen keruuta. Asiamiespostien palvelutasoa selvitettiin 60 toimipaikassa Länsi-Suomessa. Samalla selvitettiin ensimmäisen kerran myös palvelujen esteettömyyttä. Myös Itellan jakelu-uudistusten etenemistä seurataan säännöllisesti.

Viestintävirasto käsittelee myös ns. perille saapumattomat lähetykset eli virastossa avataan lähetykset, joiden lähettäjä tai vastaanottaja Itella ei ole pystynyt selvittämään. Jyväskylässä sijaitseva varmennusyksikkö toimitti perille 81 prosenttia yksikköön toimitetuista, henkilökohdaiseksi tarkoitetuista osoitteeltaan virheellisistä kirjeistä. Vuoden aikana yksikkö muutti Jyväskylässä uusiin toimitiloihin, varmennustoiminnan tietojärjestelmä uudistettiin ja lähetysten käsittelyä sekä yksikön toimintaa tehostettiin. Loppuvuonna yksikössä käytiin yt-neuvottelut, joiden seurauksena yksikön henkilöstöä päätettiin supistaa 1,5 henkilötyövuotta.

Yleisradion rahoituksen turvaaminen

Viestintävirasto keräsi vuoden 2009 aikana televisiomaksuja 422 miljoonaa euroa (netto). Keräystavoitteeksi asetettu 413 miljoonaa euroa (netto) ylitettiin 9 miljoonalla eurolla. Aktiivisin toimin (kirjekampanjat, telemarkkinointi, tv-maksutarkastus, markkinointiviestintä) hankittiin 68 500 uutta maksajaa. Tavoite oli 72 000 uutta maksajaa, joten tavoitetta ei saavutettu. Kirjekampanjat tuottivat edelleenkin hyvin, mutta telemarkkinoinnilla ei saavutettu aiempien vuosien tulosta. Telemarkkinointiyritykset kilpailutettiin loppukesästä ja toiminnan aloittaminen viivästyi jonkin verran. Viivästymiseen vaikutti tv-maksujen keräämisen jatkumisen epävarmuus. Tv-maksun maksajien kokonaismäärä väheni vuoden aikana 14 000 maksajalla. Maksajia oli vuoden lopussa hieman yli 1,9 miljoonaa. Tv-maksua korotettiin vuoden 2009 alusta 4,1 prosenttia.

Ympäristö

Viestintävirasto on ottanut mahdollisuuksien mukaan huomioon ympäristönäkökohdat viestintän toimialaa ohjatessaan ja valvoessaan sekä viraston omassa toiminnassa.

Viestintävirasto on huolehtinut älykkään liikenteen radiojärjestelmien tarvitsemien taajuuksien varaamiseen sekä osoittamiseen liittyvistä tehtävistä sekä osallistunut taajuuksien ja radiolaitteiden käyttöä koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön aktiivisesti ja Suomen kansalliset intressit huomioon ottaen.

Viestintävirasto on osoittanut lisää taajuuksia sellaisille uusille langattomille teknologioille, joiden mahdollistamat palvelut vähentävät liikkumisen tarvetta.

Viestintävirasto on vaikuttanut välillisesti ruuhkamaksujen tai muiden tienkäyttömaksujen käyttöönotossa tarvittavien tietoliikennejärjestelmien käytettävyyteen varaamalla näiden järjestelmien käyttöön riittävän määrän käyttötarkoitukseen soveltuvia taajuuksia.

Virasto on toteuttanut omien verkkopalvelujensa kehittämistä verkkopalvelustrategiaohjelmien- sa 2003–2007 sekä 2007–2010 mukaisesti. Vuonna 2009 käynnistettiin uuden verkkopalvelustrategian laatiminen. Vuosille 2010–2014 laadittava verkkopalvelustrategia tulee painottumaan sähköisen asiointin kehittämiseen ja tähtää mm. viraston kaikkien keskeisten palvelujen tarjoamiseen sähköisenä verkossa vuoden 2013 loppuun mennessä.

Virasto teki vuonna 2009 selvityksen energian käytöstään vuosilta 2007–2008. Selvitystä tul- laan käyttämään energiankäytön tehostamissuunnitelman pohjana sekä laskettaessa vuonna 2010 viraston hiilijalanjälkeä.

Kansainvälinen yhteistyö

Maailmanlaajuinen yhteistyö

ITUn yleiskokous järjestetään vuonna 2010 ja WRC (World Radio Conference) vuonna 2012. Viestintävirasto on osallistunut näiden kokousten valmistelutyöhön ITU:ssa ja CEPT:ssä. Virasto osallistui myös useiden muiden ITUn alaisten työryhmien, kuten ITU-T:n ohjausryhmän TSAG:n sekä ITU-T:n teknisten työryhmien työhön vaikuttamalla niiden työskentelyyn Suomen tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Kansallisia kannanottoja valmisteltiin ITU-T/ETSI-vastinryhmässä. TSAG:ssa vaikutettiin kiistanalaisiin ehdotuksiin testaustoiminnan käynnistämisestä ITU:ssa, ITU-T:n rooliin IPv6-osoitteiden allokoinnissa sekä arviointiin ITU-T:n uusista hankkeista ja yhteistyöstä muiden järjestöjen kanssa.

CERT-FI:n yhteistoiminta muiden CERT-ryhmien ja tietoturva- sekä tietotekniikkarikostutkijoiden välillä oli vilkasta. Yhteistyöllä saavutettiin hyviä tuloksia esimerkiksi Suomeen kohdistuneen merkittävän palvelunestohyökkäystapauksen tutkinnassa. CERT-FI:n Autoreporter-työkalu ja sen edustama filosofia sai tunnustuksen FIRST'in (Forum of Incident Response and Security Teams) Best Practices Award -kilpailussa. Suomalaisten verkkojen hyvä tietoturvatilanne sai huomiota Microsoftin Security Intelligence Report -julkaisussa. Lisäksi CERT-FI osallistui projektiin, jossa pyrittiin kansallisen CERT-toiminnan käynnistämiseen Etelä-Afrikassa.

Eurooppalainen yhteistyö

Viestintävirasto osallistui aktiivisesti EU:n viestintäkomitean, taajuuskomitean ja taajuuspolitiikkaryhmän työhön. Viestintäkomiteassa valmisteltiin muun muassa suositus kiinteän ja matkaviestintäverkon kohdeverkkomaksujen sääntelystä. Komitea äänesti Viestintäviraston muutosehdotuksen puolesta, mutta komissio päätti lopulta antaa suosituksen muuttumattomana vastoin enemmistön päätöstä. Lisäksi valmisteltiin suositusta seuraavan sukupolven verkkoihin pääsyn sääntelystä ja muutettiin päätöstä eurooppalaisesta internetin domain-nimestä .eu. Taajuuskomiteassa saavutettiin yhteisymmärrys useista taajuuksien käytön harmonisointia koskevista päätöksistä, muun muassa GSM:n käytöstä laivoissa sekä 800 MHz:n käytöstä sähköisille viestintäverkoille Suomen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi komitea hyväksyi useita raportteja, jotka liittyvät analogiselta televisiotoiminnalta vapautuneiden taajuuksien käyttöön.

Viestintävirasto osallistui niin ikään CEPTin sähköisen viestinnän komitean ECC:n (European Communication Committee) ja sen alatyöryhmien työhön. ECC:ssä hyväksyttiin useita taajuuksien käyttöön liittyviä raportteja, suosituksia ja taajuuksien harmonisointia koskevia taajuuspäätöksiä.

Viestintävirasto osallistui aktiivisesti sääntelyviranomaisten yhteistyöryhmien IRG:n (Independent Regulators Group) ja ERG:n (European Regulators Group) lausuntojen ja kannanottojen valmisteluun. IRG:n/ERG:n työohjelmassa painopistealueita olivat EU:n sähköisen viestinnän lainsäädännön uudistukseen valmistautuminen, kansainvälisestä verkkovierailusta annettu uusi asetus ja sen täytäntöönpano, seuraavan sukupolven verkkojen (NGN) kehitykseen vastaaminen sekä yleispalvelusääntelyn kehittäminen ja loppukäyttäjien oikeuksien edistäminen. Vuonna 2008 aloitettua ERG:n yhteistyötä EU:n taajuuspolitiikkatyöryhmän RSPG:n kanssa taajuuksien käyttöön liittyvien kilpailunäkökohtien arvioimiseksi on jatkettu.

ERG antoi lausunnot komission valmistelemista suosituksista, jotka koskevat seuraavan sukupolven verkkoihin pääsyn sääntelyä sekä kohdeverkkomaksujen (terminointimaksut) sääntelyä. Sääntelyviranomaisten yhteiset esitykset ovat vaikuttaneet myönteisesti komission suositusten sisältöön. ERG:tä kuultiin lisäksi verkkovierailuasetuksen säätämiseen sekä sähköisen viestinnän puitesääntelyn uudistukseen liittyvistä teknisistä kysymyksistä. ERG on vaikuttanut muun muassa uuden yhteistyöelimen BERECin toimintaan liittyviin käytännön kysymyksiin.

IRG antoi komissiosta riippumattomana elimenä lausuntonsa Itävallan laajakaistatukku-markkinan sääntelyä koskevasta päätösesityksestä, jonka kohdalla komissio esitti vakavia epäilyjä esitetyn sääntelyn yhteisöoikeuden mukaisuudesta.

EU:n sääntelyjärjestelmän yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi ERG on selvittänyt muun muassa ERG:n yhteisten kantojen noudattamista jäsenvaltioissa, operaattorin vaihtoprosessia, kohdeverkkomaksujen hinnoittelua ja sääntelyä sekä koonnut ja toimittanut edelleen komissiolle tiedot verkkovierailuasetuksen täytäntöönpanon valvontaa varten.

Viestintäviraston edustajat osallistuivat myös eurooppalaiseen yhteistyöhön ETSIn yleiskokouksiin, NSO-kokoukseen sekä muutamien ETSIn teknisten työryhmien työhön alueilla, jotka ovat tärkeitä viraston tehtävien kannalta. ETSIn NSO-kokouksessa vaikutettiin aktiivisesti sen puolesta, että standardien lausunto- ja äänestyskierroksia lyhennettäisiin. ETSIn hätäliikenneasioita käsittelevässä työryhmässä vaikutettiin aktiivisesti siihen, että mm. 112-hätätekstiviestien ja kohdennettujen viranomaistiedotteiden välittämiseen saataisiin aikaan yleiseurooppalaiset vaatimukset.

CERT-FI osallistui aktiivisesti eurooppalaisen valtiollisten CERT-toimijoiden EGC-ryhmän toimintaan. EGC-yhteistyö oli erityisen vilkasta haittaohjelmien analysointiyhteistyön ja haittaohjelmiin liittyvän tilannekuvakoordinaation alalla. Autoreporter-työkalun seuraavan sukupolven version kehitys käynnistettiin yhteistyössä Viron CERT-EE:n kanssa.

Sidosryhmäyhteistyö

Viestintäviraston sidosryhmätyön tavoitteena on kaikkia osapuolia hyödyttävä ja tuloksekas yhteistyö asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Viestintäviraston neuvottelukunta on viraston merkittävin yhteistyöelin, jonka jäsenenä on laajasti viraston eri sidosryhmiä ja asiakkaita. Toimintavuonna neuvottelukunnalle esiteltiin muun muassa Viestintäviraston tulostavoitteiden toteumat, vuoden 2009 toiminnan painopistealueet ja merkittävimmät muutokset, talousarvioehdotus sekä maksumuutosesitykset.

Viestintävirasto tekee sidosryhmiensä kanssa tiivistä yhteistyötä myös erilaisissa asiantuntijatyöryhmissä. Vuoden 2009 aikana Viestintävirasto esimerkiksi uudisti yhteistyössä teleyritysten kanssa vika- ja häiriötilanteiden hallintaa koskevan määräyksen. Työn lopputuloksena saatiin aikaan muun muassa kokonaan uusi vikatilanteiden luokittelukäytäntö, jolla parannetaan merkittävästi erityisesti vakavien vikatilanteiden hallintaa.

Muissa asiantuntijatyöryhmissä on käsitelty esimerkiksi markkinakatsausten sisältöä, tiedonkeruuta ja määritelmiä, telepalvelujen kuluttajansuojaan liittyviä ajankohtaisia asioita ja lainsäädäntöhankkeita, yleislaajakaistapalvelun teknistä määrittelyä, HMV-päätösten valmistelua, uusia tilaajayhteys- ja laajakaistatukkuurimarkkinoiden velvoitteita ja valvonnan kehittämistä, EU-komission verkkovierailuasetusta sekä sähköisen viestinnän direktiivipakettia. Viestintävirasto konsultoi sidosryhmiään myös laajasti taajuuksien käyttöön liittyvissä asioissa ja järjesti vuoden aikana Radiotaajuuspäivän, jonka sisällön sidosryhmät arvioivat erittäin hyväksi. Niin ikään yhteistyö tietoturvaloukkausten käsittelyssä on ollut vilkasta vuoden 2009 aikana.

Asiakaskyselyssä kiitosta asiantuntemuksesta ja yhteistyökyyvystä

Viestintäviraston sidosryhmien ja asiakkaiden näkemyksiä viraston toiminnasta kartoitettiin jälleen toimintavuoden lopulla. Yleinen mielikuva Viestintävirastosta oli edelleen myönteinen. Edellisvuosien tapaan viraston toiminnassa arvostettiin eniten henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista, virastoa yhteistyökumppanina, osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön ja Viestintäviraston vision toteuttamista. Myös ulkoisten viestintäkanavien toimivuus sekä ajantasaisen ja tarpeellisen tiedon saatavuus saivat aikaisempaa paremmat arviot. Toiminnan heikoimmat osa-alueet olivat maksuvelvollisuuden tasapuolinen jakautuminen, resurssien riittävyys ja asiakasnäkökulman toteutuminen, jotka nekin arvioitiin vähintään tyydyttäväksi. Sidosryhmien ja asiakkaiden kehittämistoiveet liittyivät asiantuntijaviestinnän lisäämiseen ja sähköisten palvelujen kehittämiseen.

Tv-maksut -tulosalueen tv-maksun maksajille teetetyssä kyselyssä kiitosta sai erityisesti puhelinpalvelun asiantuntevuus ja palvelualltius sekä kotiin lähetetyt kampanjakirjeet ja omat internetsivut. Hieman kielteistä palautetta sai tv-maksutarkastajien toiminta.

Kuluttajapalveluihin ja -viestintään kohennusta

Viestintäpalveluiden käyttäjät, kuluttajat, ovat virastolle entistä merkittävämpi kohderyhmä. Kuluttajien tarpeita kartoittanut kuluttajaprojekti sai työnsä valmiiksi vuoden 2009 lopussa. Työn tuloksena toteutettiin muun muassa kansalaisia palvelevat puhelinpalveluingit.

Kuluttajaviestinnän selkeyttämiseksi laadittiin viraston digitaalisen viestinnän nk. POKKA (= Palveleva, Olennainen, Kuluttajalähtöinen, Kumppanuudet, Ajankohtainen) -strategia, jonka mukaisesti kesällä 2009 organisoitiin uuden, kuluttajille tarkoitetun internetsivuston suunnittelu- ja toteutustyö. Uusi sivusto julkaistaan keväällä 2010. Tämän jälkeen jatketaan asiantuntijoille tarkoitetun ficora.fi-sivuston kehittämistä.

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Tavoitteet:

- Teletoiminnan ja tietoturvallisuuden ohjauksen ja valvonnan kustannukset ilman CERT-toiminnan kustannuksia ja kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja: 0,65 euroa / yleisen televerkon liittymä.
- CERT-toiminnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja: 1,15 euroa/laajakaistaliittymä
- Postipalvelujen valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja: 0,42 euroa / postinsaajatalous.
- Mediapalvelujen valvonnan kustannukset: 0,25 euroa / tv-katsojatalous.
- FI-verkkotunnuksen rekisteröimismaksu kolmeksi vuodeksi on enintään 41 euroa ja yhdeksi vuodeksi enintään 15 euroa.
- TV-maksut -tulosalueen kustannukset suhteessa tv-katsojatalouksien lukumäärään: 4,90 euroa.

Tavoitteiden toteutuma	2007	2008	2009
Teletoiminnan ja tietoturvallisuuden ohjauksen ja valvonnan kustannukset ilman CERT-toiminnan kustannuksia ja kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja / yleisen televerkon liittymä (enintään)	0,56 €	0,53 €	0,57 €
CERT-toiminnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja / laajakaistaliittymä (enintään)	0,94 €	0,88 €	0,73 €
Postipalvelujen valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja / postinsaajatalous (enintään)	0,38 €	0,38 €	0,38 €
Mediapalvelujen valvonnan kustannukset / tv-katsojatalous (enintään)	0,22 €	0,23 €	0,23 €
FI-verkkotunnuksen rekisteröimismaksu kolmeksi vuodeksi (enintään)	48 €	43 €	41 €

FI-verkkotunnuksen rekisteröimismaksu yhdeksi vuodeksi (enintään) ¹	-	-	15 €
Tv-maksut-tulosalueen kustannukset / tv-katsojatalous (enintään)	4,62 €	4,55 €	4,34 €

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

Tavoitteet:

- Viestintäviraston työn tuottavuuden kasvu vuonna 2009 on +3 %.
- Viestintäviraston kokonaistuottavuuden kasvu keskimäärin vuodessa TTS-kaudella on +2 %.
- Radiotaajuuksien työn tuottavuuden kasvu on +2 %.

Viraston alustavien laskelmien mukaan työn tuottavuus kasvoi 2 % vuonna 2009 ja kokonaistuottavuus kasvoi 0,3 %.

Radiotaajuuksien työn tuottavuuden kasvu oli 3,25 %.

¹ Fi-verkkotunnuksen on voinut rekisteröidä yhdeksi vuodeksi 5.1.2009 alkaen.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Viestintävirasto on valtion talousarviossa nettobudjetoitu virasto. Viraston kaikki menot on merkitty toimintamenomomentille. Pääosa viraston keräämistä tuloista on maksullisen toiminnan tuloja, jotka on nettoutettu toimintamenomomentille. Osa viraston keräämistä tuloista on merkitty veronluonteisiin tuloihin.

Maksullisen toiminnan tuottojen arvio vuoden 2009 budjetissa oli 27,1 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 27,8 miljoonaa euroa.

Maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta on tarkasteltu kustannusvastaavuuslaskelmien avulla. Laskelmat on laadittu erikseen maksuperustelain mukaisista suoritteista sekä erityislakien perusteella määrättävistä maksuista.

Maksuperustelain mukaisia suuruudeltaan merkittävimpiä julkisoikeudellisia maksuja ovat radiolähettimien taajuusmaksut, viestintäverkon numerointimaksut sekä verkkotunnusmaksut.

Viestintävirastolle maksettava korvaus valtion televisio- ja radiorahastoon kerättävien maksujen perimisestä perustuu valtion televisio- ja radiorahastosta annettuun lakiin ja on siten erityislain perusteella saatavaa tuloa.

Maksullisen toiminnan kannattavuustavoitteet toteutuivat hyvin. Maksuperustelain mukaisten suoritteiden kustannusvastaavuustavoite oli 92 prosenttia ja toteutunut kustannusvastaavuusprosentti oli 100.

Rahastokorvauksen kustannusvastaavuusprosentti oli myös 100. Rahastosta vuosittain saatava korvaus vastaa toiminnasta syntyviä kokonaiskustannuksia.

Veronluonteisten maksujen tuloarvio vuonna 2009 oli 5 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 5,2 miljoonaa euroa. Viraston keräämiä veronluonteisia tuloja ovat viestintämarkkinamaksu, tietoturvamaksu, postitoiminnan valvontamaksu sekä tv- ja radiotoiminnan valvontamaksu. Vuoden 2009 veronluonteisissa maksuissa on myös kertaluonteisena toteutumana taajuushuutokaupan osallistumismaksut. Veronluonteisen toiminnan toteutunut kustannusvastaavuus oli 96 %.

Liitteessä 1 on esitetty maksullisen toiminnan ja veronluonteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat tulosalueittain.

Maksullisen toiminnan tuottojen vuosittainen kehitys sekä veronluonteisten maksujen vuosittainen kehitys on esitetty liitteessä 2. Samoin liitteessä 2 on esitetty viraston kokonaiskustannusten vuosittainen kehitys.

Kustannusvastaavuuslaskelmien pääomakustannuksiin sisältyvä korko on laskettu käyttäen valtiokonttorin määräyksen mukaista nimelliskorkoa ja alkuperäistä hankintahintaa.

Tukitoimintojen kustannukset ja yhteiskustannukset on vyörytetty substanssitoiminnoille henkilökumäärien tai sovittujen prosenttiosuuksien suhteessa.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat**Maksuperustelain mukaiset suoritteet (1 000 euroa)**

	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2009 (tot.)	2009 (tavoite)
TUOTOT				
maksullisen toiminnan tuotot				
maksullisen toiminnan myyntituotot	15 305	16 383	17 398	16 691
maksullisen toiminnan muut tuotot	2	0	0	0
Tuotot yhteensä	15 307	16 383	17 398	16 691
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	88	89	78	75
henkilöstökustannukset	6 066	6 452	6 872	6 888
vuokrat	760	786	813	795
palvelujen ostot	1 490	1 523	1 836	2 279
muut erilliskustannukset	1 591	1 621	1 481	1 649
pääomakustannukset	2 302	2 362	2 319	2 323
valmistus omaan käyttöön	-135	-345	-149	0
Erilliskustannukset yhteensä	12 162	12 488	13 250	14 009
KÄYTTÖJÄÄMÄ	3 145	3 895	4 148	2 682
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskust.				
tukitoimintojen kustannukset	2 061	2 532	2 661	2 754
muut yhteiskustannukset	1 523	1 259	1 444	1 365
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 584	3 791	4 105	4 119
Kokonaiskustannukset yhteensä	15 746	16 279	17 355	18 128
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-439	104	43	-1 437
Kustannusvastaavuus-%	97	101	100	92

Maksuperustelain mukaisten suoritteiden tuottojen toteutuma vuodelta 2009 on yhteensä 17,4 miljoonaa euroa. Tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta noin miljoonaa euroa. Tuottoja kertyi noin 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

Taajuusmaksuja kertyi kaikkiaan 9,8 miljoonaa euroa, mikä oli noin 0,3 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Verkkotunnusmaksuja kertyi 3,4 miljoonaa euroa. Toteutuma ylitti budjetin noin 0,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 kolmen vuoden voimassaoloajan mukaisista verkkotunnusmaksuista valtaosa tuli uusittaviksi. Vuodesta 2009 lähtien verkkotunnukset on mahdollista saada voimaan myös viisivuotiskaudeksi. Viestintäverkon numerointimaksujen toteutuma, 2,7 miljoonaa euroa, vastasi budjetoitua.

Maksullisen toiminnan kustannukset olivat yhteensä 17,4 miljoonaa euroa. Kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta noin 1,1 miljoonaa euroa.

Maksullisen toiminnan kustannukset ovat budjettiin verrattuna noin 0,8 miljoonaa euroa pienemmät. Palvelujen ostomenoissa sekä matkustuksen menoissa syntyi säästöä. Toisaalta määrärahoja käytettiin investointihankkeisiin, kuten verkkotunnusjärjestelmän, taajuustietokannan sekä sähköisen asioinnin alustan kehittämiseen. Oman työn osuutta on aktivoitu taseeseen.

Erityislakien perusteella määrättävät maksut**Korvaus valtion televisio- ja radiorahastosta (L valtion televisio- ja radiorahastosta)**

	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2009 (tot.)	2009 (tavoite)
TUOTOT				
maksullisen toiminnan myyntituotot				
tv-maksutoiminta	10 097	10 357	10 354	10 965
mediavalvonta	507	0	0	0
muut tuotot	10	0	0	0
Tuotot yhteensä	10 614	10 357	10 354	10 965
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	40	17	9	39
henkilöstökustannukset	2 897	2 972	2 972	3 395
vuokrat	379	353	372	353
palvelujen ostot	5 673	5 330	5 211	5 328
muut erilliskustannukset	201	238	168	250
pääomakustannukset	57	51	41	49
Erilliskustannukset yhteensä	9 247	8 961	8 773	9 414
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 367	1 396	1 581	1 551
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskust.				
tukitoimintojen kustannukset	669	806	895	902
muut yhteiskustannukset	698	590	686	649
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 367	1 396	1 581	1 551
Kokonaiskustannukset yhteensä	10 614	10 357	10 354	10 965
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	0	0	0	0
Kustannusvastaavuus-%	100	100	100	100

Valtion televisio ja radiorahastosta annetun lain mukaiset maksujen perimisestä aiheutuvat kustannukset katetaan rahastosta saatavalla korvauksella. Korvaus vastaa vuosittain syntyneitä kustannuksia. Kustannuksia vastaava korvaus vuonna 2009 oli noin 10,4 miljoonaa euroa. Tv-maksutoiminnan kokonaiskustannukset pysyivät edellisen vuoden tasolla. Kustannuksissa syntyi säästöä budjetoituun nähden noin 0,6 miljoonaa euroa.

Mediavalvonnan kustannukset on vuodesta 2008 lähtien katettu veronluonteisella tv- ja radio-toiminnan valvontamaksulla.

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Viestintäviraston suoritteet

Viestintämarkkinat ja -palvelut - tulosalue	2005	2006	2007	2008	2009
HMV- ja yleispalvelupäätökset	3	3	78	48	155
Viestintämarkkinoiden valvontaratkaisut ja ohjeet	43	14	57	116	147
Telepalvelujen valvontaratkaisut	200	149	161	282	310
Mediapalvelujen valvontaratkaisut ja ohjeet	37	42	103	146	132
Postipalvelujen valvontaratkaisut ja ohjeet	80	80	75	74	107
Telepalvelujen laatuselvitykset	4	6	6	8	7
Mediapalvelujen laatuselvitykset	6	6	7	7	3
Postipalvelujen laatuselvitykset	6	6	6	6	3
Postilähetysten varmennepalvelut	47 029	52 462	49 805	51 219	46417
Markkinaseurantasuoritteet ja tilastot	7	13	14	15	19
Viestintämarkkinoiden ja -palvelujen neuvontasuoritteet	3 960	3 020	3 040	3 055	3684
Toimiluvat ja teletoimintailmoitukset	94	89	129	123	143
Verkot ja turvallisuus -tulosalue	2005	2006	2007	2008	2009
Verkkotunnusten lukumäärä	116 740	135 671	165 180	196 782	225 625
Verkkotunnuslain soveltamista koskevat ratkaisut	216	163	172	180	162
Teleyrityksen tarkastus	12	16	2	4	28
Tietoturvan tilannekatsaukset	112	84	330	323	375
CERT-varoitukset ja ohjeet	92	64	9	- ²	
CERT-asiakastapaukset	1 018	1 288	2 664	3580	3790
Televerkkojen tekniset määräykset ja ohjeet	28	18	19	20	20
Teleyritysten valvontaratkaisut	46	69	79	83	65
Telepalvelujen valvontaratkaisut	150	297	224	241	279
Viestintäverkkojen neuvontasuoritteet	166	360	241	199	339
Televerkkojen numerointipäätös	503	632	652	528	536
Teleurakointi-ilmoituksen rekisteröinti/muutos	148	129	157	- ³	-
Lausunnot kansainväliseen telestandardointiin	100	89	95	100	128
Radiotaajuudet-tulosalue	2005	2006	2007	2008	2009
Kansainväliset taajuuspäätökset	37	37	41	44	36
Luvasta vapaille laitteille ylläpidetyt taajuuskaistat	143	171	210	211	231
Luvanvaraisille laitteille ylläpidetyt taajuudet	903 452	989 110	1 047 773	1 111 797	1 197 082
Radioviestinnän pätevyystodistukset	2 065	2 124	1 862	1 961	1 962

² CERT-varoitukset ja ohjeet sisältyvät tietoturvan tilannekatsauksiin

³ Teleurakoitsijoiden rekisteröinti on lopetettu vuoden 2008 alusta

Radiaviestinnän rekisteröidyt tutkinnot	1 679	1 809	1 752	1 881	1 898
Taajuuksienkäytön valvontatapahtumat	353	287	244	269	304
Radiolaitteiden kaupanpidon valvontatapahtumat	712	650	591	530	670
Radiaviestinnän neuvontasuoritteet	150	7 746	7 201	6 484	6673
Tv-maksut-tulosalue	2005	2006	2007	2008	2009
Tv-maksukuukaudet	23 878 000	23 867 000	23 640 460	22 920 620	22 770 960
Aktiivisesti hankitut uudet tv-ilmoitukset	89 500	86 000	75 000	86 500	68 580

Tavoite: Ajantasainen tietoturvan tilannekuvapalvelu. CERT-FI:n tilannekuvapalvelun yhteydessä tuotetaan vähintään 350 tiedotetta.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	330	323	375

Tavoite: Viestintäverkot ja -palvelut toimivat laadukkaasti ja häiriöttömästi. Vakavien viestintäverkkojen vikatilanteiden määrä vuodessa on alle viisi.

Tavoitetta ei saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	3	6	5

Tavoite: Merkittävien radiohäiriöiden syyt selvitetään 18 tunnissa.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	24 h	18 h	18 h

Merkittäväksi luokiteltuja häiriötapauksia oli kaikkiaan kuusitoista. Yhtä lukuun ottamatta häiriöiden syyt pystyttiin selvittämään tavoiteajan puitteissa.

Tavoite: Teleyritysten asiakaspalvelujen keskimääräinen vastausaika lyhenee 25 prosentilla.

Tavoite on saavutettu

Toteutuma	2009
	toteutunut

Tavoite: Markkinakehitystä kuvaava keskeinen tieto tuotetaan neljä kertaa vuodessa. Toiminnalliset tunnusluvut (markkinaindikaattorit) tuotetaan kaksi kertaa vuodessa, telepalvelujen laadutekijöitä kuvaava tieto kaksi kertaa vuodessa sekä investointien kehitystä kuvaava tieto kerran vuodessa.

Tavoitteet saavutettiin.

Markkinaindikaattorien keruut/julkaisut vuodessa:

Toteutuma	2007	2008	2009
	4	2	2

Telepalvelujen laatutekijöitä kuvaavien tietojen keruut/julkaisut vuodessa:

Toteutuma	2007	2008	2009
	4	4	2

Investointien kehitystä kuvaavan tiedon keruu/julkaisu vuodessa:

Toteutuma	2007	2008	2009
		1	1

Tavoite: Vireille tulleista tukumarkkinoita koskevista valituksista vähintään 80 % ratkaistaan neljässä kuukaudessa.

Tavoitetta ei saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	100 %	50 %	67 %

Tavoite: Tele-, posti- ja mediapalvelujen käyttäjien Viestintävirastolle tekemistä valituksista 90 % ratkaistaan kahden kuukauden kuluessa valituksen tekemisestä.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	91 %	93 %	95 %

Vuoden aikana käsiteltiin 709 valitusta, joista 673 (95%) käsiteltiin kahden kuukauden kuluessa.

Tavoite: Osoitteeltaan virheelliset kirjeet avataan ja niistä perille toimitetaan vähintään 75 %.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	76 %	78 %	81 %

Seuranta- ja raportointikohde: Valtion televisio- ja radiorahastoon tuloutettavat televisio-maksutulot (netto) ovat vähintään 413 milj. euroa.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	405,5	409,0	422,0

Televisionmaksutuloja kertyi yhteensä 422 milj. euroa (netto), mikä oli 9 miljoonaa euroa yli asetun tavoitteen.

Tavoite: Aktiivisilla toimenpiteillä (tv-maksutarkastus, suora- ja telemarkkinointi, markkinointiviestintä) hankitaan vähintään 72 000 uutta tv-maksun maksajaa.

Tavoitetta ei saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	75 000	86 500	68 500

Televisionkatsojille suunnatuilla suoramarkkinointitoimenpiteillä ei kyetty hankkimaan 72 000 uutta tv-maksun maksajaa. Televisionmaksun maksajien määrä väheni n. 14 000 maksajalla vuoden 2008 tasosta.

Tavoite: Luvanvaraisten radiolaitteiden käyttöön osoitettujen taajuuksien vastaavuus kysyntään. Luvanvaraisten radiolaitteiden käyttöön osoitettu taajuusmäärä kasvaa vähintään kolmella prosentilla.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	1 047 773	1 111 797	1 197 082

Luvanvaraisten radiolaitteiden käyttöön osoitettu taajuusmäärä kasvoi 7,67 prosentilla.

Tavoite: Vapautetaan radioluvista uusia sovelluksia yhteiskunnan eri toimialojen käyttötarkoituksen mukaisesti. Uusien sovellusten lukumäärä on vähintään kolme vuodessa.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2009
	5

Tavoite: Luotettava kansallinen verkkotunnuspalvelu. Vuoden 2009 aikana myönnettyjen verkkotunnusten lukumäärä on vähintään 36 000.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	35 454	38 647	48 009

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Tavoite: Palvelujen tarjonnassa hyödynnetään laaja-alaisesti verkkopalvelua ja sähköistä laskutusta. Kaikille tv-maksun maksajille (kuluttajat ja yritykset) tarjotaan mahdollisuutta sähköiseen laskuun. Myös viraston laskuttamien muiden palveluiden käyttäjille (taajuusmaksut, numerointimaksut, verkkotunnusmaksut) tarjotaan mahdollisuutta sähköiseen laskuun.

Radiotaajuudet-tulosalueella on otettu yritysten käyttöön verkkolaskutus. Kuluttajan e-lasku on otettu käyttöön Nordeassa, Pohjola Pankissa, Sampo Pankissa, Aktiassa, Säästöpankissa ja Paikallisosuuspankeissa.

Televisiomaksujen laskutuksessa otettiin kuluttajien e-lasku käyttöön vuoden 2008 loppupuolella, jolloin tuotantokäyttö aloitettiin yhden pankki-ryhmän (Nordea) kanssa. Vuoden 2009 aikana tuotantokäyttöön saatiin Sampo- ja Pohjola Pankit. Puuttuvat pankkiryhmät liitetään e-laskujärjestelmään heti, kun pankkien tekniset ratkaisut (linkkiratkaisu) ovat toteutuneet. Vuoden 2009 aikana tv-maksun maksajille markkinoitiin e-laskua viikoittain lähtevien laskulomakkeiden yhteydessä. Vuonna 2009 e-laskun käyttäjiksi siirtyi noin 24 000 kuluttajaa.

Yrityksille sähköistä tv-maksulaskua on tarjottu jo vuodesta 2005 alkaen. Televisiomaksurekisterissä on noin 28 000 yritystä, joilla on yhteensä noin 42 000 tv-maksua. Näistä noin 6 800 yritystä vastaanottaa televisiomaksulaskut sähköisesti. Tv-maksun sähköisesti vastaanottavien yritysten määrä kasvoi vuonna 2009 noin 1500 kpl.

Tavoite: Asiakaskyselyssä Viestintäviraston yleisarvosana on vähintään 3,4 (asteikolla 1–5).

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008	2009
	3,4	3,6	3,6	3,6

InterQuest toteutti Viestintäviraston sidosryhmätutkimuksen loka-marraskuussa 2009. Tutkimus toteutettiin informoituna sähköpostikyselynä ja siihen vastasi 202 henkilöä.

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Viestintäviraston henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen perustana on viraston henkilöstöstrategia, joka ohjaa henkilöstöjohtamista ja tukee viraston toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstöstrategia tarkistettiin toimintavuonna.

Toimintavuoden aikana virasto jatkoi henkilöstöjohtamista ja yhteisiä toimintatapoja kehittävän työyhteisötaitohankkeen kehittämistä tulosaluekohtaisesti.

Virastossa toteutettiin työympäristön riskien arviointi. Työhön liittyvien riskien arvioinnin tarkoituksena oli selvittää vaaraa tai haittaa työntekijöiden terveydelle aiheuttavat tekijät virastossa. Keskeisiksi vaaratekijöiksi arvioinnissa nousivat ergonomiset vaaratekijät päätetyöhän liittyen sekä henkiseen kuormittumiseen liittyvät vaaratekijät.

Viraston tarkentavassa virka- ja työehtosopimuksessa sovittua VPJ:n mukaista palkkausjärjestelmää kehitettiin edelleen tuloksellisuusperusteisesti. Palkkausjärjestelmää kehitettiin sekä henkilökohtaisen osan että tehtäväkohtaisten palkkojen osalta.

Vuonna 2009 kehitettiin henkilöstöresurssien suunnittelua ja seuranta. Tätä kehitystyötä on tarkoitus jatkaa vuoden 2010 aikana. Tavoitteena on aiempaa tarkemmalla tasolla suunnitella ja seurata henkilöstöresurssien laatua ja määrää sekä ennakoida tulevia muutoksia. Virastolle asetettu henkilötyövuosien kehys jyvitetään tulosaluetasolle, mikä mahdollistaa htv-resurssien käytön optimoinnin.

Viestintäviraston henkilöstön työhyvinvoinnin taso oli toimintavuoden aikana hyvä. Henkilöstön työtyytyväisyyden voidaan VM Baro -tutkimustulosten perusteella arvioida olevan kaikilla mita- tuilla osa-alueilla muuta valtionhallintoa paremmalla tasolla.

Tavoite: Henkilöstön työtyytyväisyys on vähintään 3,4 (asteikolla 1–5).

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2007	2008	2009
	3,7	3,54	3,54

Henkilöstövoimavarojen tunnusluvut

	2007	2008	2009	Vuosimuutos (%)
1. HENKILÖSTÖRESURSSIT				
henkilöstömäärä	259	256	249	-2,7
naiset	157	150	146	-2,7
miehet	102	106	103	-2,8
henkilötyövuodet	241,4	246,3	247,6	0,5
keski-ikä	43,7	44,3	45,4	2,5
naiset	43,2	44,4	45,6	2,7
miehet	44,5	44,2	45,1	2,2
henkilöstömäärät ikäluokittain				
15-24	5	8	5	-37,5
25-34	55	52	43	-17,3
35-44	83	73	73	0,0
45-54	57	58	64	10,3
55-64	58	64	63	-1,6
65-	1	1	1	0,0

koulutustasoindeksi	5,1	5,2	5,3	1,1
naiset	4,7	4,7	4,8	2,7
miehet	5,8	5,9	5,9	-0,8
vakinaiset	229	221	223	0,9
naiset	137	130	130	0,0
miehet	92	91	93	2,2
määräaikaiset	30	35	26	-25,7
naiset	20	20	16	-20,0
miehet	10	15	10	-33,3
kokoaikaiset	243	238	236	-0,8
naiset	146	137	137	0,0
miehet	97	101	99	-2,0
osa-aikaiset	16	18	13	-27,8
naiset	11	13	9	-30,8
miehet	5	5	4	-20,0
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	60,6	79,9	78,7	-1,5
palkkasumma, €/vuosi	10 744 478,7	11 524 650,8	12 372 484,0	7,4
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	13 732 250,0	14 724 509,4	15 794 653,3	7,3
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	61,9	78,0	77,1	-1,1
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	7 082 838,8	5 738 318,2	6 255 613,3	9,0
välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista	106,5	63,9	65,6	2,7

	2007	2008	2009	Vuosi­muutos (%)
2. TYÖHYVINVOINTI				
kokonaistyötyytyväisyysindeksi	3,7	3,5	3,5	0,0
naiset	-	3,5	3,5	0,0
miehet	-	3,6	3,6	0,0
lähtövaihtuvuus, % henkilöstöstä	6,0	5,5	2,7	-50,9
tulovaihtuvuus, % henkilöstöstä	8,3	7,5	3,5	-53,3
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,8	0,8	0,4	-50,0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	17,3	7,1	8,0	12,3
3. HENKILÖSTÖINVESTOINNIT				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	269,8	172,0	139,8	-18,7
työkunnan edistäminen, €/htv	281,2	216,9	189,6	-12,6
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	2,0	1,9	3,3	78,1
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 687,2	1 891,5	2 667,3	41,0
työterveyshuolto, €/htv	966,6	933,0	789,9	-15,3
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	3 204,7	3 213,4	3 786,6	17,8

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Viestintävirasto on valtion talousarviossa nettobudjetoitu virasto. Viraston kaikki menot ja maksullisen toiminnan tulot on merkitty toimintamenomomentille 31.40.01. Osa viraston keräämistä maksutuloista on merkitty veronluonteisiin tuloihin momentille 11.19.04.

Suurimmat maksullisen toiminnan tulot kertyvät radiolähettimien taajuusmaksuista, viestintäverkon numerointimaksuista ja verkkotunnusmaksuista. Myös valtion televisio- ja radiorahastolta laskutettu korvaus rahastoon kerättävien maksujen perimisestä on merkitty maksullisen toiminnan tuloihin.

Viestintämarkkinamaksun, tietoturvamaksun, postitoiminnan valvontamaksun sekä televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun tulot on merkitty veronluonteisiin tuloihin.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Veronluonteisten tulojen tuloarvio vuonna 2009 oli 5 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 5,2 miljoonaa euroa. Viestintämarkkinamaksujen ja tietoturvamaksujen maksuluokat on sidottu teleyritysten liikevaihtoon ja postitoiminnan valvontamaksun maksupromille on sidottu postitoiminnan liikevaihtoon. Vuosittaisen maksukertymän ennakointi on haastavaa, sillä kertymä vaihtelee vuosittain taloudellisen tilanteen ja toimialalla tapahtuvien muutosten vaikutuksesta.

Viestintäviraston toimintamenomomentin nettomenoarvio vuodelle 2009 oli noin 7 miljoonaa euroa. Toteutunut nettomeno oli 5,5 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirrettävä määräraha on siten 1,5 miljoonaa euroa.

Toimintamenomomentin bruttomenoarvio oli 34,1 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 33,3 miljoonaa euroa. Palkkamenot toteutuivat noin 0,4 miljoonaa euroa budjetoitua pienempänä. Muissa kulutusmenoissa syntyi alkuperäiseen talousarvioon nähden säästöä noin 0,5 miljoonaa euroa. Investointimenojen toteutuma puolestaan oli noin 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua suurempi.

Talousarviossa maksullisen toiminnan bruttotuloarvio oli 27,1 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 27,8 miljoonaa euroa. Maksuperustelain mukaiset tuotot toteutuivat budjetoitua suurempina. Mm. taajuusmaksuja sekä verkkotunnusmaksuja kertyi budjetoitua enemmän. Valtion televisio-

ja radorahastosta maksettava korvaus rahastoon kerättävien maksujen perimisestä puolestaan toteutui budjetoitua pienempänä.

Edelliseltä vuodelta siirtynyt toimintamenomomentin määräraha oli 2,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin noin 0,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa kohdennettiin väistötilan varustehankintoihin sekä lähiverkon ohjelmistoihin ja laitteisiin ja monitoimilaitteisiin.

Vuoden 2009 lisätalousarviossa myönnettiin momentille 31.40.50 Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen 0,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa saa käyttää laajakaistahankkeiden avustusten maksamiseen televerkkojen rakentamiseen sekä Viestintävirastolle avustusten maksatuksesta aiheutuviin hallinto- ja yleiskustannuksiin. Viestintävirastolle on annettu valtuus solmia sopimuksia maakuntaliittojen ja teleyritysten kanssa enintään 66 miljoonan euron valtionavustuksen määrästä.

Valtuuksia ei ole käytetty eikä määrärahaa ole käytetty vielä vuonna 2009. Määräraha on siirretty seuraavalle vuodelle käytettäväksi.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Maksullisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2009 yhteensä noin 27,8 miljoonaa euroa, kun vastaavat tuotot edellisenä vuonna olivat noin 26,7 miljoonaa euroa. Maksullisen toiminnan tuottojen kasvu edellisestä vuodesta johtuu mm. taajuusmaksujen ja verkkotunnusmaksujen suuremmista tulokertymistä.

Veronluonteisten maksujen kertymä oli 5,2 miljoonaa euroa, kun vastaava kertymä edellisenä vuonna oli noin 4,4 miljoonaa euroa. Viestintämarkkinamaksujen ja tietoturvamaksujen kertymät ovat maksutaulukkomuutoksista johtuen suuremmat kuin edellisenä vuonna. Myös tv- ja radiotoiminnan valvontamaksujen kertymä on edellisvuotista suurempi. Vuonna 2009 uutena maksuna verotuloihin on merkitty taajuushuutokaupan osallistumismaksut.

Maksullisen toiminnan tuottojen sekä veronluonteisten maksujen vuosittainen kehitys ja erittely maksulajeittain on esitetty liitteessä 2.

Toiminnan kulut vuonna 2009 olivat yhteensä 34 miljoonaa euroa. Kulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin 2,9 miljoonaa euroa eli 9 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta lähes 1,3 miljoonaa euroa. Osa lisäyksestä, noin 0,3 miljoonaa euroa, aiheutui laskennallisen lomapalkkavelan kirjaamisesta muuttuneiden laskentaperusteiden mukaan. Palvelujen ostomenot kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa. Vuokrakulujen noin 1 miljoonaa euroa suurempi toteutuma edelliseen vuoteen verrattuna johtuu väistötilojen vuokramenoista. Muut kulut olivat noin 0,3 miljoonaa euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna johtuen säästöistä matkamenoissa.

Henkilöstökulut olivat 16,2 miljoonaa euroa ja siten 48 prosenttia toiminnan kuluista. Palvelujen ostoihin käytettiin 9,7 miljoonaa euroa eli 29 prosenttia kuluista. Muut kulut, yhteensä 2,2 miljoonaa euroa, sisältävät 1,3 miljoonaa euroa kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja sekä 0,8 miljoonaa euroa matkustamisesta aiheutuneita kuluja.

1.6.4 Tase

Taseen loppusumma vuonna 2008 oli 10,8 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 10,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit käyttöomaisuuteen vuonna 2009 olivat yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat taajuustietokantahankkeeseen, sähköisten asiointi- ja laskutusjärjestelmien kehittämiseen sekä lähiverkon ohjelmistoihin.

Lyhytaikaisten saamisten ryhmässä myyntisaamiin on kirjattu maksullisen toiminnan myyntisaamiset sekä viraston saatava valtion televisio- ja radorahastolta.

Pitkäaikaisen vieraan pääoman velkaan on merkitty kolme ja viisi vuotta voimassa olevien verkkotunnusten tulojen jaksottamisesta johtuva osuus, joka kohdennetaan myöhemmille voimassaolovuosille.

Verkkotunnusmaksujen ja radiolähettimien taajuusmaksujen jaksottamisesta johtuva seuraavalle tilivuodelle kohdennettava osa tuloista näkyy saatuina ennakkomaksuina taseen lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa.

Lyhytaikaisen vieraan pääoman ryhmässä on myös Viestintäviraston hallinnoiman valtion televisio- ja radorahaston yhdyntä. Vastaava tili on myös rahaston taseessa. Joulukuiset rahastoveloitukset näkyvät vuoden 2009 taseessa siirtovelkojen tilin saldossa, kun ne edellisellä vuonna olivat ostovelkatilin saldossa.

1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Viestintäviraston sisäisessä valvonnassa noudatettavat periaatteet on sisällytetty pääjohtajan vahvistamaan sisäisen tarkastuksen ohjesääntöön sekä taloussääntöön. Taloussääntöä päivitetiin vastuunjaon osalta ostolaskutoiminnon siirtyessä vuoden 2010 alkaessa palvelukeskukseen. Sisäinen tarkastus on osa viraston ohjaus- ja valvontajärjestelmää. Viraston sisäistä tarkastusta on hoitanut vuoden 2008 alusta alkaen KPMG Oy Ab.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu tarkastelemalla vuoden 2009 aikana Viestintävirastossa tehtyjen sisäisen tarkastuksen raportteja. Tarkastelun viitekehys on käytetty COSO ERM -mallia.

Vuoden 2009 aikana Viestintävirastossa toteutettiin tarkastukset tulosalueiden käyttämien tulostulokkareiden yhteneväisyydestä sekä laskujen hyväksymisrajojen toteutumisesta. Lisäksi tehtiin arviointi työajanseurannan järjestämistarpeesta.

Kuluneen vuoden aikana on toteutettu vuoden 2008 toimintakertomuksessa mainittua kokonaisvaltaista riskienhallintaa, johdon raportointia sekä keskitetyn sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönottoa koskevia kehittämistoimenpiteitä. Sisäisen tarkastuksen toimenpidesuositusten toimeenpanoa on jatkettu.

Vuonna 2009 viraston kokonaisvaltainen riskienhallinta tuki viraston tuloskortin tavoitteiden saavuttamista. Tähän liittyi riskien arvioijille annettu koulutus, valittujen tuloskortin tavoitteiden saavuttamiseen liittyvien riskien tunnistaminen, arviointi sekä riskienhallintakeinojen valinta ja toteutus sekä johdon katselmoinnit. Virastossa laadittiin myös kokonaisvaltaisen riskienhallinnan politiikka, riskikäsitteistö sekä tarvittavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan maastouttamista tukevat asiakirjat. Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa viraston toiminnanohjausjärjestelmää. Keskitetyn sopimustenhallinnan sähköisen järjestelmän käyttöönottoa varten on laadittu sähköisen sopimustenhallintajärjestelmän vaatimusmäärittely. Järjestelmäprojektin jatkon aikataulu määräytyy tiedonhallintajärjestelmää koskevista kehittämispäätöksistä. Johdolle raportoitavaa henkilötyövuosien kertymäseurantaa ja -raportointia on kehitetty henkilöresurssien hallinnan ja suunnittelun tueksi.

Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että Viestintäviraston sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät sille säädetyt vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edelleen kehittämiseksi Viestintävirasto ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:

- Vuonna 2010 kokonaisvaltainen riskienhallinta kohdistetaan erityisesti vuosisuunnitelmien tavoitteiden saavuttamisen tukemiseen
- Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan seurantaa tehostetaan
- Arvioidaan mahdollisuuksia sähköisen työkalun käyttöönottoon kokonaisvaltaisen riskienhallinnan koordinoinnissa

- Sisäisen valvonnan ohjeistuksesta tehdään arviointikartoitus ja ohjeistusta kehitetään arvioinnin perusteella.

1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Viestintäviraston toiminnasta ei ole vuonna 2009 tehty toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta koskevia kokonaisarviointeja.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Viestintäviraston hoitamiin tai vastattavina oleviin varoihin tai omaisuuteen ei ole kohdistunut väärinkäytöksiä tai rikoksia vuonna 2009.

LIITE 1: KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT TULOSALUEITTAIN / MAKSULLINEN TOIMINTA JA VERONLUONTEINEN TOIMINTA
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2009 (tot.)	2009 (tavoite)
Tuotot				
Radiotaajuudet	9 635	9 818	10 305	9 886
Verkot ja turvallisuus	5 673	6 565	7 093	6 805
Tv-maksut	10 097	10 357	10 354	10 965
Viestintämarkkinat ja -palvelut	517	0	0	0
Tuotot yhteensä	25 922	26 740	27 752	27 656
Kustannukset				
Radiotaajuudet	10 634	10 341	10 801	11 425
Verkot ja turvallisuus	5 113	5 939	6 554	6 702
Tv-maksut	10 097	10 357	10 354	10 965
Viestintämarkkinat ja -palvelut	517	0	0	0
Kustannukset yhteensä	26 361	26 637	27 709	29 092
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)				
Radiotaajuudet	-999	-523	-496	-1 539
Verkot ja turvallisuus	560	626	539	103
Tv-maksut	0	0	0	0
Viestintämarkkinat ja -palvelut	0	0	0	0
Ylijäämä / Alijäämä yhteensä	-439	103	43	-1 436
Kustannusvastaavuus%				
Radiotaajuudet	91	95	95	87
Verkot ja turvallisuus	111	110	108	101
Tv-maksut	100	100	100	100
Viestintämarkkinat ja -palvelut	100	0	0	0
Kustannusvastaavuus% yhteensä	97	100	100	95

Veronluonteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2009 (tot.)	2009 (tavoite)
Tuotot				
Verkot ja turvallisuus	801	628	437	420
Viestintämarkkinat ja -palvelut	3 178	3 788	4 499	4 307
Tuotot yhteensä	3 979	4 416	4 936	4 727¹⁾
Kustannukset				
Verkot ja turvallisuus	907	713	423	468
Viestintämarkkinat ja -palvelut	3 326	3 907	4 702	4 846
Kustannukset yhteensä	4 233	4 620	5 125	5 314
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)				
Verkot ja turvallisuus	-106	-85	14	-48
Viestintämarkkinat ja -palvelut	-148	-119	-203	-539
Ylijäämä / Alijäämä yhteensä	-254	-204	-189	-587
Kustannusvastaavuus%				
Verkot ja turvallisuus	88	88	103	90
Viestintämarkkinat ja -palvelut	95	97	96	89
Kustannusvastaavuus% yhteensä	94	96	96	89

¹⁾ Lisäksi vuonna 2009 kertyi kertaluonteisesti 250 000 euroa taajuushuutokaupan osallistumismaksuja. Maksuilla kattavat huutokaupan järjestelykulut olivat noin 198 000 euroa.

LIITE 2: MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTTOJEN VUOSITTAINEN KEHITYS JA ERITTELY MAKSULAJEITTAIN SEKÄ VIRASTON KOKONAISKUSTANNUSTEN VUOSITTAINEN KEHITYS

Maksullisen toiminnan tuottojen jakauma maksulajeittain vuosina 2005 – 2009:

	2005	2006	2007	2008	2009
Radiolähettimien lupamaksut	4 680 000	2 411 000	0	0	0
Taajuusmaksut	5 745 000	7 585 000	9 209 000	9 319 000	9 801 000
Viestintäverkon numerointimaksut	2 624 000	2 527 000	2 551 000	2 606 000	2 746 000
Internetin verkkotunnusmaksut	1 586 000	800 000	2 115 000	2 935 000	3 406 000
Postitoiminnan valvontamaksut	1 247 000	0	0	0	0
Muut maksut	483 000	476 000	1 440 000	1 533 000	1 454 000
Korvaus valtion tv- ja radiorahastosta	10 598 000	10 650 000	10 604 000	10 357 000	10 354 000
Yhteensä	26 963 000	24 449 000	25 919 000	26 750 000	27 761 000

Veronluonteisten maksujen jakauma maksulajeittain vuosina 2005 – 2009:

	2005	2006	2007	2008	2009
Viestintämarkkinamaksut	2 916 000	2 558 000	2 300 000	2 289 000	2 553 000
Teleurakointimaksut	152 000	153 000	168 000	1 000	0
Tietoturvamaksut	666 000	584 000	265 000	262 000	437 000
Postitoiminnan valvontamaksut	0	1 246 000	1 246 000	1 255 000	1 290 000
Tv- ja radiotoiminnan valv.maksut	0	0	0	609 000	656 000
Taajuushuutokaupan osall.maksut	0	0	0	0	250 000
Yhteensä	3 734 000	4 541 000	3 979 000	4 416 000	5 186 000

Viraston kokonaiskustannusten kehitys vuosina 2005 – 2009:

	2005	2006	2007	2008	2009
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	335 000	300 000	416 000	348 000	376 000
Henkilöstökustannukset	13 888 000	13 969 000	13 641 000	14 890 000	16 162 000
Vuokrat	1 791 000	1 794 000	1 839 000	1 942 000	2 970 000
Palvelujen ostot	9 214 000	8 836 000	9 484 000	9 099 000	9 714 000
Muut kustannukset	2 236 000	2 241 000	2 342 000	2 494 000	2 181 000
Pääomakustannukset	1 501 000	2 872 000	3 035 000	3 038 000	3 144 000
Valmistus omaan käyttöön	-224 000	0	-144 000	-356 000	-170 000
Yhteensä	28 741 000	30 012 000	30 613 000	31 455 000	34 377 000

**LIITE 3: VERONLUONTEISTEN MAKSUJEN MAKSUKOHTAISET KUSTANNUS-
VASTAAVUUSLASKELMAT**

	Viestintä- markkinamaksut	Tietoturva- maksut	Postitoim. valv.maksut	Tv- ja radiot. valv.maksut	Yhteensä
TUOTOT	2 553	437	1 290	656	4 936
KUSTANNUKSET					
veronluonteisen toiminnan erilliskustannukset					
aineet, tarvikkeet ja tavarat	30	5	4	1	40
henkilöstökustannukset	1 455	210	451	260	2 376
vuokrat	164	24	64	27	279
palvelujen ostot	362	41	88	140	631
muut erilliskustannukset	40	16	302	8	366
pääomakustannukset	67	19	12	2	100
Erilliskustannukset yhteensä	2 118	315	923	439	3 795
KÄYTTÖJÄÄMÄ	435	122	367	217	1 141
Toiminnan osuus yhteiskustannuksista					
tukitoimintojen kustannukset	464	63	228	66	821
muut yhteiskustannukset	310	45	103	51	509
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	774	108	331	117	1 330
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 892	423	1 254	556	5 125
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-339	14	36	100	-189
Kustannusvastaavuus-%	88	103	103	118	96

2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2009	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	4 431 063,63	5 036 390,18	5 196 274,56	159 884,38	103
11.04.01 Arvonlisäverotulot	14 916,79	9 390,18	9 390,18	0,00	100
11.19.04 Viestintämarkkinamaksu...	4 416 146,84	5 027 000,00	5 186 884,38	159 884,38	103
12. Sekalaiset tulot	1 806 526,55	1 810 222,53	1 810 222,53	0,00	100
12.39.04 Siirr. määräraha. peruutukset	1 805 284,33	1 809 189,20	1 809 189,20	0,00	100
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	1 242,22	1 033,33	1 033,33	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	6 237 590,18	6 846 612,71	7 006 497,09	159 884,38	102

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö		Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			vuonna 2009	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31. LVM:n hallinnonala	8 910 485,46	10 798 023,19	3 303 023,19	500 000,00	3 803 023,19	0,00	2 507 824,25	10 002 824,25	6 188 078,29	2 005 556,76
31.01.29 Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)		3 303 023,19	3 303 023,19	0,00	3 303 023,19	0,00				
31.40.01 Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		6 995 000,00	5 489 443,24	1 505 556,76	6 995 000,00	-		6 995 000,00	5 489 443,24	1 505 556,76
31.40.50 Valtionavustus laajakaistahanke (siirtomääräraha 3v)		500 000,00	0,00	500 000,00	500 000,00	-		500 000,00	0,00	500 000,00
31.70.01 Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 090 000,00						2 507 824,25	2 507 824,25	698 635,05	
31.99.29 Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 820 485,46									
Määrärahatilit yhteensä	8 910 485,46	10 798 023,19	3 303 023,19	500 000,00	3 803 023,19	-	2 507 824,25	10 002 824,25	6 188 078,29	2 005 556,76

Viestintäviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentin (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2009 valtuudet				Talousarvio-menot 2009	Määräraha-tarve 2010	Määräraha-tarve 2011	Määräraha-tarve 2012	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
				Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2010 TA:ssa						
31.40.50. Valtionavustus valtak. laajakaistahankkeen toteuttam.	0	66 000	0	66 000	0	66 000	66 000	0	13 000	10 000	11 000	32 000	66 000
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2009 käytettävissä olleet valtuudet		66 000		66 000	0	66 000	66 000	0	13 000	10 000	11 000	32 000	66 000
Yhteensä	0	66 000	0	66 000	0	66 000	66 000	0	13 000	10 000	11 000	32 000	66 000

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2009 - 31.12.2009		1.1.2008 - 31.12.2008	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	27 760 989,34		26 750 062,88	
Muut toiminnan tuotot	<u>61 605,04</u>	27 822 594,38	<u>74 495,28</u>	26 824 558,16
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	376 147,62		347 880,12	
Henkilöstökulut	16 162 198,74		14 890 421,95	
Vuokrat	2 969 772,32		1 941 882,95	
Palvelujen ostot	9 714 054,39		9 098 651,61	
Muut kulut	2 180 582,23		2 490 855,79	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-169 955,78		-356 284,97	
Poistot	<u>2 790 469,52</u>	<u>-34 023 269,04</u>	<u>2 694 302,97</u>	<u>-31 107 710,42</u>
JÄÄMÄ I		-6 200 674,66		-4 283 152,26
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	15 395,96		15 648,94	
Rahoituskulut	<u>-6,21</u>	15 389,75	<u>-13,76</u>	15 635,18
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	157,59		943,72	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	157,59	<u>-3 687,06</u>	-2 743,34
JÄÄMÄ II /JÄÄMÄ III		-6 185 127,32		-4 270 260,42
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	5 186 884,38		4 416 146,84	
Perityt arvonlisäverot	9 390,18		14 916,79	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-3 303 023,19</u>	<u>1 893 251,37</u>	<u>-2 820 485,46</u>	<u>1 610 578,17</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-4 291 875,95</u>		<u>-2 659 682,25</u>

4. TASE

	31.12.2009		31.12.2008	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ- AIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	587 765,45		380 261,74	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 855 125,26		3 941 273,56	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 807 183,89</u>	6 250 074,60	<u>1 605 178,61</u>	5 926 713,91
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	1 856 783,80		1 740 328,45	
Kalusteet	<u>144 020,79</u>	2 000 804,59	<u>160 085,43</u>	1 900 413,88
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	0,00	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		8 250 879,19		7 827 127,79
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 403 494,79		2 129 793,73	
Siirtosaamiset	56 405,76		101 682,33	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>37 210,00</u>	2 497 110,55	<u>0,00</u>	2 231 476,06
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITU				
Kassatilit	2 017,00		3 097,45	
Tiliviraston tulotilit	<u>6 951,21</u>	<u>8 968,21</u>	<u>7 126,84</u>	<u>10 224,29</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		2 506 078,76		2 241 700,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>10 756 957,95</u>		<u>10 068 828,14</u>

	31.12.2009		31.12.2008	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-4 536 724,10		-4 536 724,10	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-7 968 165,79		-7 249 438,28	
Pääoman siirrot	1 734 366,63		1 940 954,74	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-4 291 875,95</u>	-15 062 399,21	<u>-2 659 682,25</u>	-12 504 889,89
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>2 257 739,97</u>	2 257 739,97	<u>1 592 559,09</u>	1 592 559,09
LYHYTAIKAINEN				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdistilit	9 087 788,86		8 109 286,90	
Saadut ennakot	6 318 069,03		5 591 431,72	
Ostovelat	2 114 471,11		3 881 193,47	
Tilivirastojen väliset tilitykset	346 367,60		342 354,65	
Edelleen tilittävät erät	356 037,40		357 294,68	
Siirtovelat	5 320 469,71		2 681 537,37	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>18 413,48</u>	<u>23 561 617,19</u>	<u>18 060,15</u>	<u>20 981 158,94</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>25 819 357,16</u>		<u>22 573 718,03</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>10 756 957,95</u>		<u>10 068 828,14</u>

5. LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Veronluonteisiin tuloihin momentille 11.19.04 merkittiin vuonna 2009 uutena kertaluonteisena tulona Taajuushuutokaupan osallistumismaksut. Tämä merkitsi veronluonteisiin tuloihin 250 000 euron lisäystä. Vastaavasti viraston toimintamomentille myönnettiin lisäbudjetissa määrärahaa 150 000 euroa ko. toiminnan kustannuksia varten.

Valuuttakurssi, jota on käytetty muunnettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Viestintäviraston kirjanpidossa ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämään sekä taseessa ilmoitettaviin eriin.

Verkkotunnusmaksut kirjataan suoriteperusteisesti ja tulot jaksotetaan tunnusten voimassaoloajan mukaan. Vuodelle 2009 kohdistuu aikaisemmilta vuosilta jaksotettuja tuloja yhteensä noin 2 521 000 euroa. Samoin taajuusmaksut kirjataan suoriteperusteisesti ja jaksotetaan voimassaoloajan mukaan. Vuoden 2008 aikana laskutetuista taajuusmaksuista kohdistuu vuodelle 2009 jaksotettuja tuloja yhteensä noin 3 060 000 euroa.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2009	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
-------------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------	--	----------------

Viestintäviraston varainhoitovuoden 2009 kirjanpidossa ei ole nettobudjetoituja tulomomenteja

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2009	määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
31.40.01.	Bruttomenot	34 154 000,00	33 326 557,84		34 832 114,60					33 326 557,84	
Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot Nettomenot	27 159 000,00 6 995 000,00	27 837 114,60 5 489 443,24	1 505 556,76	27 837 114,60 6 995 000,00	-	6 995 000,00	5 489 443,24	1 505 556,76		
31.70.01.	Bruttomenot	32 929 908,60								698 635,05	
Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot Nettomenot	26 839 908,60 6 090 000,00					2 507 824,25	2 507 824,25	698 635,05	0,00	

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteelle 3

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		1 809 189,20
Vuosi 2008		1 809 189,20
31.70 01. Viestintäviraston toimintamenot	1 809 189,20	
Pääluokat yhteensä		1 809 189,20
Vuosi 2008		1 809 189,20

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2009	2008
Henkilöstökulut	13 245 345,78	12 232 404,70
Palkat ja palkkiot	12 535 337,30	11 773 393,86
Tulosperusteiset erät	354 649,85	336 679,88
Lomapalkkavelan muutos	355 358,63	122 330,96
Henkilösivukulut	2 916 852,96	2 658 017,25
Eläkekulut	2 366 703,18	2 112 221,64
Muut henkilösivukulut	550 149,78	545 795,61
Yhteensä	16 162 198,74	14 890 421,95
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	15 620,00	15 480,00
Johto	2 160,00	2 220,00
Muu henkilöstö	13 460,00	13 260,00

Johdon palkkoja ja palkkiota ei ole eritelty, sillä viraston henkilöstöhallinnon järjestelmät eivät sisällä tehtävätasoluokitusta johdon osalta.

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20	0 %
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	7	14,3	0 %
125-126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maajetäsvälineet	tasapoisto	7	14,3	0 %
12551 Atk-päälaitteisto	tasapoisto	5	20	0 %
12552 Muut atk-laitteet	tasapoisto	3	33,3	0 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1260 Muut tutkimuslaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	7	14,3	0 %
1270 Kalusteet	tasapoisto	10	10	0 %

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskeneräiset hank.	
Hankintameno 1.1.2009	853 928,43	8 993 133,91	1 605 178,61	11 452 240,95
Lisäykset	384 894,88	754 024,78	1 202 005,28	2 340 924,94
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2009	1 238 823,31	9 747 158,69	2 807 183,89	13 793 165,89
Kertyneet poistot 1.1.2009	473 666,69	5 051 860,35	0,00	5 525 527,04
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	177 391,17	1 840 173,08	0,00	2 017 564,25
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2009	651 057,86	6 892 033,43	0,00	7 543 091,29
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	587 765,45	2 855 125,26	2 807 183,89	6 250 074,60

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	Koneet ja laitteet	Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2009	3 145 647,21	238 198,01	3 383 845,22
Lisäykset	865 161,97	8 134,01	873 295,98
Vähennykset	-378 231,59	0,00	-378 231,59
Hankintameno 31.12.2009	3 632 577,59	246 332,02	3 878 909,61
Kertyneet poistot 1.1.2009	1 405 318,67	78 112,58	1 483 431,25
Vähennysten kertyneet poistot	-377 997,62	0,00	-377 997,62
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	748 472,74	24 198,65	772 671,39
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	233,97	0,00	233,97
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2009	1 775 793,79	102 311,23	1 878 105,02
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	1 856 783,80	144 020,79	2 000 804,59

Hankintameno sisältää kaikki käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamanoja ei ole vielä tilikauden alkaessa kokonaan kirjattu poistoina kuluksi.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot			Muutos
	2009	2008	2009-(2008)
Korot euromääräisistä saamisista	15 395,96	15 648,94	-252,98
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelaitosten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	15 395,96	15 648,94	-252,98
Rahoituskulut			Muutos
	2009	2008	2009-(2008)
Korot euromääräisistä veloista	6,21	13,76	-7,55
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	6,21	13,76	-7,55
Netto	15 389,75	15 635,18	-245,43

Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 9.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 10.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2009	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	8 968,21	0,00	0,00	8 968,21
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	8 968,21	0,00	0,00	8 968,21

31.12.2009	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat				2 257 739,97			2 257 739,97
Yhteensä				2 257 739,97			2 257 739,97

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut**Vastuuitoumukset**

€ tai sanallinen selitys	31.12.2009	31.12.2008	Muutos 2009-(2008)
Muut vastuut			
Vuokrasopimukset	43 535 000,00	10 412 000,00	33 123 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	9 615 000,00	12 932 000,00	-3 317 000,00
Yhteensä	53 150 000,00	23 344 000,00	29 806 000,00

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut**Vuokrasopimukset**

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	3 550 000,00
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	2 330 000,00
Määräaikaiset	1 220 000,00

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	3 205 000,00
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	3 205 000,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 13.

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Valtion televisio- ja radiorahasto	66 311 606,22 €	Rahaston tarkoituksena on järjestää Yleisradio Oy:n toiminnan rahoitus ja muutoinkin edistää televisio- ja radiotoimintaa.

Liite 15: Velan muutokset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 17

6. ALLEKIRJOITUS

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 15. päivänä maaliskuuta 2010.

Pääjohtaja

Rauni Hagman

Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2010.